

Χαραλάμπος Νεοφύτου
Πρεσβυτέρου

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΜΑΡΙΑ Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Περιεχόμενα

Χαραλάμπους Νεοφύτου.....	1
1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
2.ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
3.Ἡ Παρθένος Μαρία, καρπός θερμῆς προσευχῆς.....	10
4.ΠΡΟΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΣΤΗΝ	16
ΠΑΛΛΑΔΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ.....	16
5.Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΚΑΙ Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ.....	20
6.ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΣΤΟ ΝΑΟ.....	25
7.Η ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ.....	30
8.Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ.....	33
ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.....	33
9.Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΟΡΕΙΝΗ.....	38
10.ΥΠΟΝΟΙΕΣ ΚΛΕΨΙΓΑΜΙΑΣ.....	41
11.Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.....	43
12.ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ.....	46
13.Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ.....	52
14.Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ « ΟΡΟ ΘΕΟΤΟΚΟΣ».....	55
15.Η ΔΕΙΠΑΡΘΕΝΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.....	59
16.ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.....	64
17.ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ.....	67

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στήν κορυφή τῶν ἁγίων μορφῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, πιά ψηλά ἀπ' ὅλους τούς ὁσίους καί ὁμολογητές, τούς πατέρες καί μάρτυρες, τούς προφῆτες καί ἀποστόλους, ἀλλά καί ἀπό τούς ἀγγέλους ἀκόμη βρῖσκεται ἡ ὀλόλαμπρη μορφή τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀφοῦ αὐτή εἶναι ἡ «Τιμιωτέρα τῶν Χερουβεὶμ καί ἐνδοξοτέρα τῶν Σεραφεὶμ».

Ἡ Παναγία μας ὑπῆρξε ἡ «εὐλογημένη ἐν γυναιξίν», τό ἐκλεκτό δοχεῖο τοῦ Ἀχώρητου Θεοῦ, διότι: «τόν ἀχώρητον ἐν παντί, ἐχώρησεν ἐν γαστρί» καί ἔγινε «πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν».

Ἡ μοναδική αὐτή τιμή πού ἔκαμε ὁ πανάγαθος Θεός στή Θεοτόκο Μαρία προκαλεῖ ἔκπληξη στόν κάθε καλοπροαίρετο ἐρευνητή τῆς προσωπηκότητάς της. Καί προβάλλει μόνο του τό ἐρώτημα: Γιατί ὁ Πάνσοφος Θεός προτίμησε τήν ταπεινή Μαρία ἀπό τόσες ἄλλες νέες γυναῖκες; Τί τό ἰδιαίτερο καί ξεχωριστό εἶχε αὐτή ἀπό τίς ἄλλες; Γιατί ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ προσπέρασε τά μέγαρα, καί τ' ἄλλα ἀρχοντικά τῶν διαφόρων φημισμένων μεγαλουπόλεων καί κατευθύνθηκε στό φτωχικό σπίτι τῆς ἄσημης πολίχνης Ναζαρέτ;

Τήν ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό μᾶς τή δίνει ἡ προσφώνηση τοῦ Ἀρχαγγέλου: «Χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία...». Φορτωμένη χάριτες, περιβόλι τῶν ἀρετῶν ἡ καρδιά της, ἦταν ἡ διαλεκτή ἀνάμεσα στίς διαλεκτές.

Οἱ ἀρετές τῆς Παναγίας μας ἔφεραν τόν Ὑψιστο Θεό στή γῆ γιά νά σώσει τόν κόσμο. Κανένας ἄλλος ἀπόγονος τῆς Εὐας δέν εὐεργέτησε τόσο τήν ἀνθρωπότητα, ὅσο ἡ στοργική Αὐτή Μητέρα τοῦ Θεοῦ. Ὑπόφερε αὐτή καί ταλαιπωρήθηκε γιά τή σωτηρία ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας.

Γνωρίζει ὁμως ὁ πολύς κόσμος ποιά ὑπῆρξεν ἡ Θεοτόκος, ποιές οἱ προτυπώσεις της στήν Π. Διαθήκη, ποιά ἡ ζωή καί ἡ ἀποστολή της, ποιές οἱ συκοφαντίες ἐναντίον της ἀπό τούς ἐχθρούς τῆς ὀρθόδοξης πίστεως μας; Τό πρόσωπο τῆς Θεοτόκου εἶναι αὐτό πού τόσο ἀγαποῦμε, ἀλλά καί τόσο ἀγνοοῦμε.

Βέβαια, « τό μέγα τῆς Θεοτόκου μυστήριον καί διανοίας καί γλώσσης ἐστίν ἀνώτερον» σημειώνει ὁ ἅγιος Βασίλειος Σελευκείας. Ἀλήθεια ποιός νοῦς, ὅσο ἰδιοφυής κι' ἄν εἶναι, μπορεῖ νά ὑμνήσει ἐπάξια τό μεγαλεῖο τῆς Παναγίας; Ποιά πέννα ὅσο δόκιμη κι' ἄν εἶναι μπορεῖ νά περιγράψει τήν ψυχική ὁμορφιά Ἐκείνης, πού ἔγινε ἡ Μητέρα τοῦ Παντοκράτορα Θεοῦ;

Ὁ ταπεινός πρεσβύτες τοῦ Θεοῦ, ὁ σεβαστός π. Χαράλαμπος Νεοφύτου προσπαθεῖ φιλότιμα, μέ τή μικρή αὐτή μελέτη του, νά δώσει ἀπαντήσεις καί νά φωτίσει τίς διάφορες πτυχές τῆς προσωπικότητας τῆς Παναγίας. Ἡ ἐργασία αὐτή δέν ἔχει ἐπιστημονικές ἀξιώσεις. Ἔχει τό χαρακτήρα λαϊκῆς δογματικῆς καί ἀπευθύνεται στό εὐρύ κοινό.

Πιστεύω ότι οί εὐσεβεῖς ἀναγνώστες θά ὠφελειθοῦν ἀπό τή μελέτη τοῦ μικροῦ αὐτοῦ βιβλίου, θά ἀγαπήσουν περισσότερο τήν Παναγία μας καί θά προστρέξουν μέ μεγαλύτερη εὐλάβεια σ' Αὐτή γιά νά ζητήσουν τή χάρη, τή προστασία καί βοήθειά Της.

Στέλιος Θεοφάνους
Θεολόγος

2.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ ἅγια Γραφή ἐλάχιστες πληροφορίες μᾶς δίνει γύρω ἀπό τή ζωή τῆς Παρθένου, τῆς Παναγίας Μητέρας τοῦ Κυρίου μας. Οἱ Εὐαγγελιστές, ἀναφέρουν μόνον ἐκεῖνα τά γεγονότα πού ἔχουν σχέση μέ τό μεγάλο μυστήριο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου καί παραλείπουν νά μᾶς ἐνημερώσουν γιά τίς διάφορες πτυχές τῆς ζωῆς της. Γιά τό λόγο αὐτό ἡ Ἐκκλησία, προκειμένου νά ἐνημερώσει τοὺς πιστοὺς της γιά τίς διάφορες πτυχές τῆς ζωῆς τῆς Παρθένου Μαρίας, ἔστρεψε τήν προσοχή της στίς διάφορες παραδόσεις τῆς ἐποχῆς πού ἔζησε ἡ Παρθένος.

Οἱ πηγές αὐτές εἶναι τά λεγόμενα «Ἀπόκρυφα». Κυρίως χρησιμοποίησε τό «Πρωτοευαγγέλι-

ο» τό λεγόμενο « τοῦ Ἰακώβου». Τά κείμενα αὐτά, ἄν καί στεροῦνται «κανονικότητας», ἐντούτοις παρέχουν πολλά στοιχεῖα πού ρίχνουν φῶς στά διάφορα στάδια τῆς ζωῆς τῆς Παρθένου Μαρίας. Τά στοιχεῖα αὐτά χαρακτηρίζονται ἀπό τόν Κωνσταντῖνο Καλλίνικο, σάν «μαργαριτάρια σκεπασμένα ἀπό σκουπίδια»: «Γνωρίζω ὅτι εἰς τά σελίδας τῶν ἀποκρύφων ὡς μαργαρίται ὑπό σκῦβαλα γεράσμαι τινές πανάρχαιαι παραδόσεις εἶναι ἐντεθαμμένοι, ταύτας δέ καί ἡ μεσηλιξ κατ' ἀνατολάς καί δυσμάς Ἐκκλησία, ἀπεδέχθη οἰκοδομήσαι ἐπ' αὐτῶν...ὀλόκληρον τόν Θεομητορικό κύκλο της τόν ἀποτελοῦντα ἀναπόσπαστο τμήμα τῆς λατρείας της». Αὐτά τά μαργαριτάρια, ἡ Ἐκκλησία ἀνέσυρε, τά καθάρισε καί σύμφωνα μ' αὐτά ἔκτισε ὅλο τό θεομητορικό κύκλο τῶν ἑορτῶν.

Αὐτή τή μεμαρτυρημένη συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας μας θά ἀκολουθήσομε σ' αὐτή τή μικρή προσπάθειά μας, γιά νά παρουσιάσομε στούς ἀπλούς χριστιανούς μας τά διάφορα στάδια καί γεγονότα τῆς ζωῆς τῆς Παναγίας μας, γιά νά τήν ἔχουν παράδειγμα καί νά μιμοῦνται τή συμπεριφορά της κατά τίς διάφορες περιστάσεις, χαρούμενες καί θλιμμένες, ἀλλά καί νά τήν ὑπερασπίζονται σωστά ἐνώπιον τῶν αἰρετικῶν πού τή συκοφαντοῦν ἀσύστολα.

3. Ἡ Παρθένος Μαρία, καρπός θερμῆς προσευχῆς.

Ἡ Παρθένος Μαρία, σύμφωνα μέ τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι καρπός θερμῆς προσευχῆς τῶν ἄτεκνων γονέων της, τοῦ Ἰωακεῖμ καί τῆς Ἄννας, ὅπως λέγει καί ὁ Ἄνδρέας ἐπίσκοπος Κρήτης: «Ἰωακεῖμ ὁ ἱερός καί ἡ Ἄννα, δῶρα προσήγαγον τοῖς πρίν ἱερεῦσιν, καί μή δεχθέντες, ἄγονοι τυγχάνοντες, δέησιν προσηύξαντο τῷ δοτῆρι τῶν ὅλων καί τῆς προσευχῆς αὐτῶν ἐπακούσας, δωρεῖται τούτοις τήν ὄντως πύλην τῆς ζωῆς ἧς τήν ἁγίαν τιμήσωμεν σύλληψιν». Τό τροπάριο αὐτό περιέχει ὅλη τήν Παράδοση γιά τή σύλληψη τῆς Παρθένου, στήν ὁποία θά ἀναφεροῦμε εἰδικά στή συνέχεια. Λέγεται ὅτι ἡ ἀπουσία τῆς Παρθένου Μαρίας ἀπό τό σκηνικό τοῦ κόσμου, καθυστεροῦσε τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων γιά ἕξη χιλιάδες χρόνια.

Μέ τόν ἐρχομό τῆς Μαριάμ στόν κόσμο, ἄρχισε νά ὑλοποιεῖται καί τό σχέδιο τῆς σωτηρίας

τῶν ἀνθρώπων πού περιέμεναν τόσες γενεές πρὶν. Ἐκεῖ πού ὁ κόσμος ζοῦσε στό πυκνό σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας, ἡ Παρθένος θά ἔφερνε τό φῶς τοῦ οὐρανοῦ στή γῆ, γιά νά διαλύσει τή σκλαβιά τοῦ διαβόλου καί νά τόν ἀφοπλίσει κυριολεκτικά, νά βρεῖ ὁ ἄνθρωπος τήν κατά φύση ζωή καί τό δρόμο πρὸς τόν Παράδεισο. Διά τῆς Παρθένου ἐμελλε νά συμφιλιωθεῖ ὁ οὐρανός μέ τή γῆ, ὁ ἄνθρωπος μέ τό Θεό, νά φύγει ἀπό τό μέσον τό διαχωριστικό τεῖχος τῆς παρακοῆς τῶν πρωτοπλάστων. Ἡ Παρθένος Μαρία, μᾶς ἔδωσε τό μεγαλύτερο δῶρο, τό Λυτρωτή καί Σωτήρα μας Χριστό, ἐνώνοντας τόν ἄνθρωπο μέ τό Θεό.

Μέ τήν ἀπόλυτη ἀφοσίωσή της στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀξιοποίηση ὅλων τῶν ἀρετῶν της, ἔγινε ναός τοῦ Κυρίου, ἀσύγκριτα ἀνώτερος ἀπό τό ναό τῶν Ἱεροσολύμων, στόν ὁποῖο καί κατοίκησε. Ἡ ἀγνότητα καί ἡ καθαρότητα τῆς ψυχῆς της, σάν ἄλλος μαγνήτης ἔλκυσε τόν Ποιητή τοῦ κόσμου νά ἔλθει καί νά πάρει σάρκα ἀπό τή δική της καί ζωή ἀπό τό αἷμα της, νά ὑποστασιαστεῖ ὁ Θεός, μέσω τῆς Παρθένου, πρᾶγμα πού τήν ἀναδεικνύει «θεόν μετά Θεό». Χώρεσε στήν κοιλία της τόν ἀχώρητον «ἐν παντί», Αὐτόν πού δέ χωρεῖ ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ. Αἰτία ὅλων αὐτῶν τῶν θαυμασιῶν, ἦταν οἱ πολλές ἀρετές πού κοσμοῦσαν τήν ψυχή της καί προπάντων ἡ βαθεῖα ταπείνωση πού εἶχε, γιά τήν ὁποία ὁ Ἅγιος Νικό-

δημος ὁ Ἄγιορείτης, γράφει: « οὐ μόνον εἰς βάθος εἶχεν τὴν ταπείνωσιν ἐρριζωμένην ἢ Θεοτόκος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς καρδίας, ὡς ἀπὸ πηγῆς ἀναβλύζουσα, ἐπλημμύρει καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ μέλη τοῦ παναμώμου αὐτῆς σώματος, καὶ εἰς τὰ σχήματα δηλαδή καὶ εἰς τὰ κινήματα καὶ εἰς τὰ λόγια καὶ εἰς τὸν ἔνθεον αὐτῆς χαρακτήρα καὶ εἶδος, ἡ ταπείνωσις ἔλαμπεν ὡς ὁ ἥλιος».

Καὶ ὁ Νικόλαος ὁ Καβάσιλας, πρὶν ἀπὸ τὸν ἅγιο Νικόδημο, ἔγραφε: «... μόνη ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν ἐποχῶν ἀντιστάθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος σέ κάθε κακία. Καὶ μέ τῆ στάση της αὐτὴ νίκησε κάθε κακό. Καὶ ἔφτασεν ἡ ἀρετὴ μιᾶς ψυχῆς νὰ σταματήσῃ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων τόσων αἰώνων» Καὶ καταλήγει μέ τὸ συμπέρασμα ὅτι, « Ἄν ἡ Παρθένοσ δέν τηροῦσε αὐτὴ τῆ στάση καμιά πιά ἐλπίδα δέ θά ἀπέμενε στὸν ἄνθρωπο».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, γιὰ τὴν προσπάθεια καὶ τὰ κατορθώματα τῆς Παρθένοσ, λέγει: «Ἐχρειάστηκε νὰ ἀγωνισθεῖ διὰ πολλοῦ χρόνου ἡ Παναγία, γιὰ νὰ φθάσει τὴν χωρὶς περαιτέρω ἄκραν ἀγιότητα. Καὶ τὸ θαυμαστόν εἶναι ὅτι παρουσίασεν ἀπὸ τὴν νηπιακὴν της ἀκόμα ἡλικία, ὄχι ἀπλῶς ὥριμη κρίση, ἀλλὰ θά λέγαμε ἀγγελικὴ, ὥστε νὰ βρεῖ σάν φυσικό νὰ ἐγκαταλείψει τοὺς γονεῖς της καὶ ὅ,τι τῆ συνέδεε μέχρι τὴν ἡλικία τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ νὰ προσδράμει πρὸς τὸν ἀρχιερέα, γιὰ νὰ εἰσαχθεῖ στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων».

Καί σ' ἄλλο μέρος, ὁ ἴδιος, γράφει: « Καί λοιπόν ὅσα χαρίσματα ἐμοιράσθησαν σ' ὅλους τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἁγίους καί ὅσα ἀξιώματα ἔλαβον ὅλοι ὁμοῦ οἱ τοῦ Θεοῦ φίλοι, τόσον οἱ ἄγγελοι ὅσον καί οἱ ἄνθρωποι, ὅλα αὐτά τά ἐσύναξεν εἰς τόν ἑαυτό της ἡ Παρθένος καί μοναχή ἔχει τά προνόμια πάντων. Καί ὄχι μόνο τοῦτο, ἀλλά καί περισσεύει ἀκόμη ἀπό αὐτά τόσον ἀσυγκρίτως, ὥστε νά ὑπερεκχέει εἰς ἐκείνους ὅπου τήν τιμοῦν δαψιλεῖς καί πλουσίας τὰς χάριτας».

Μελετώντας τή θεάρεστη ζωή τῆς Παρθένου Μαρίας ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι αὐτή ὑπῆρξε μιά σύνθεση θείας χάριτος καί ἀνθρώπινης βούλησης. Τό προπατορικό ἁμάρτημα ἔμεινε μέσα της ἀνεύρογγο ἐπειδή ἡ ἴδια εἶχε τό νοῦ της στραμμένο στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί γιά τοῦτο ξεχώρισε ἀπό τίς ἄλλες παρθένας καί ἀνάπτυξε τέτοια χαρίσματα πού ξεπέρασε τοὺς πάντες καί τά πάντα. Καί ὅπως λέγει καί ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος: « Θεοῦ μόνου ἐξηρημένου, ὑπερέτερα πάντων ἡ Παναγία Παρθένος» καί γι' αὐτό εἶναι ἄξια κάθε τιμῆς.

Καί ἡ ὀρθόδοξη μας Ἐκκλησία γιά νά δοξάσει τό Θεό καί νά τιμήσει τήν Παρθένο, ὄρισε τό Θεομητορικό κύκλο τῶν ἑορτῶν καί δίνεται ἡ εὐκαιρία σέ κάθε πιστό νά συμμετέχει πανηγυρικά λατρεύοντας τό Θεό καί τιμώντας τήν Παναγία πού ἔγινε αἰτία τῆς σωτηρίας μας.

Ἔτσι γιά μᾶς τούς Ὁρθόδοξους χριστιανούς ἡ Παναγία Μητέρα τοῦ Ἰησοῦ εἶναι, μετά Θεόν, τό πιό ἱερό πρόσωπο, τό πιό ἅγιο, τό πιό λατρευτό. Ὅπως λέγει καί ἕνας Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας: « *Ἡ Παρθένος ὡς Θεομήτωρ ἐξόχως τῶν ἄλλων ἀπασῶν τιμητέα καί θαυμαστέα*». Αὐτό εἶναι μιά πραγματικότητα καί φαίνεται ἀπό τό πλῆθος τῶν ναῶν πού εἶναι ἀφιερωμένοι στό ὄνομά της, ἀλλά καί ἀπό τά πλήθη τῶν πιστῶν πού συρρέουν στούς ναούς τίς μέρες πού γιορτάζει. Γι' αὐτό καί ἐμεῖς, μ' αὐτή τή μικρή μας προσπάθεια, θέλουμε ὀλόψυχα νά τιμήσομε τήν Παναγία Μητέρα τοῦ Λυτρωτῆ μας, παρουσιάζοντας τά διάφορα στάδια τῆς ζωῆς της, ἔτσι πού νά ἔχουν οἱ ἀπλοί χριστιανοί μας μιά ὀρθόδοξη εἰκόνα. Μιά εἰκόνα παρμένη ἀπό τή συλλογή τῆς ὀρθόδοξης Παράδοσης, πού ζωγράφισε ὁ κάλαμος τῶν θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά γνωρίζουν καί νά τιμοῦν ὀρθόδοξα τήν Παρθένο καί Θεοτόκο Μαρία.

Ἐπειδή οἱ αἰρετικοί, τέκνα τοῦ διαβόλου, φθονοῦν τή δόξα τῆς Θεοτόκου, μέ μανία προσπαθοῦν νά την μειώσουν καί νά τή ρίξουν στά μάτια τῶν πιστῶν μέ διάφορες συκοφαντίες. Αὐτές τίς συκοφαντίες τίς ἀνατρέπουμε μέ ἐπιχειρήματα καί ἀποδείξεις, γιά νά στερεώνονται οἱ πιστοί καί νά καταισχύνονται οἱ μισαλλόδοξοι αἰρετικοί, χιλιαστές καί ἄλλοι.

Γιά μᾶς ἡ Παρθένος Μαρία
« Εἶναι ἡ κλιμαξ τῆς ζωῆς·
ἡ βίβλος τῶν ἀρρήτων·
εἶναι ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ·
καί κύλιξ (δοχεῖο) τῶν χαρίτων»
(Κ. Καλλίνικος)

4. ΠΡΟΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Συνήθως όλοι οί άνθρωποι έχουμε μόνο ιστορία. Μόνο ό Χριστός και ή παναγία μητέρα Του έχουν προϊστορία. Δηλαδή, πριν γεννηθοϋν γινότα αναφορά σ' αϋτούς και στό έργο πού θά έπιτελοϋσαν όταν θά έρχονταν στή ζωή αϋτή. Γι' Αϋτούς μίλησαν οί Προφήτες, αλλά και στή ζωή τών Έβραίων, και κυρίως στή λατρευτική τους ζωή, πολλά πράγματα συμβόλιζαν τό Χριστό και την Παρθένο Μαρία πού θά γινόταν Μητέρα Του.

Έπειδή έδω τό θέμα μας είναι ή Παρθένος, θά μās άπασχολήσουν οί προτυπώσεις πού αναφέρονται σ' Αϋτήν. Όπως φαίνεται από τά πράγματα, ή Παναγία μας ήταν περιεχόμενο αλλά και κορυφή τής Παλαιας Διαθήκης.

Έτσι στό πρώτο βιβλίο τής Γραφής, συναντοϋμε τόν πρώτο συμβολισμό. Μετά την παράβαση του Άδάμ, ό Κύριος διαλέγεται μέ τούς παραβάτες και ιδού τί λέγει στό φίδι: « *Και έχθραν θήσω αναμέσον σου και αναμέσον τής γυναικός, και αναμέσον του σπέρματός σου και αναμέσον του σπέρματος αϋτής, και αϋτός σου τηρήσει την*

κεφαλήν, καί τηρήσεις αὐτοῦ τήν πτέραν»¹. Ἡ γυναῖκα τῆς ὁποίας τό σπέρμα θά συντριψίει τήν κεφαλή τοῦ φιδιοῦ, τοῦ διαβόλου, εἶναι ἡ Παρθέ-
νος Μαρία καί τό σπέρμα τῆς ὁ Χριστός.

Ἡ Παρθένος συμβολίζεται, σάν κλίμακα πού φθάνει μέχρι τόν οὐρανό. Λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ: «Καί ἐνυπνιάσθην καί ἰδοῦ κλίμαξ ἐστιριγμένη ἐν τῇ γῆ, ἧς ἡ κεφαλή ἀφικνεῖτο εἰς τόν οὐρανόν, καί οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καί κατέβαινον ἐπ' αὐτῆς».²

Σάν βάτος πού καιγόταν καί δέν κατακαίγοταν. Ο Μωϋσῆς ἔβλεπε τή βάτο νά καίεται χωρίς νά καταστρέφεται.« καί ὁρᾷ ὅτι ἡ βάτος καίεται πυρί καί ἡ βάτος οὐ κατεκαίετο»³.

Σάν στάμνα:« Καί εἶπεν Μωϋσῆς πρὸς τόν Ἄαρών:λάβε στάμνον χρυσοῦν καί βάλε εἰς αὐτόν πλήρες τό γομόρ τοῦ μάννα καί ἀποθήσεις αὐτό ἐναντίον τοῦ Θεοῦ εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεάς ἡμῶν»⁴. Ἡ χρυσή στάμνα τήν Παναγία συμβόλιζε.

Σάν πύλη: Ἡ Παρθένος παρομοιάζεται ἀπό τόν προφήτη Ἰεζεκιήλ σάν πύλη ἀπ' ὅπου θά περάσει μόνον ὁ Κύριος καί κανένας ἄλλος καί θά

¹ Γένεση. γ' 3,5.

² Γένεση. Κη' 12.

³ Ἐξοδος. λε'1-4.

⁴ Ἐξοδος. Ιστ'33.

μείνει κλειστή, δηλαδή, θά μείνει παρθένος αιώνια.

« Καί εἶπεν Κύριος πρὸς με. Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται καί οὐδείς μὴ διέλθει δι' αὐτῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς καί ἔσται κεκλεισμένη»⁵.

Καί ὁ Δανιήλ ὁ Προφήτης τὴν Παρθένο Μαρία ἐννοοῦσε, ὅταν ἔβλεπε ἕνα μεγάλο ὄρος ἀπὸ τό ὁποῖο κόπηκε, χωρὶς ἀνθρώπινο χέρι, ἕνας λίθος πού συντρίψε ὅλες τίς βασιλεῖες.⁶

Ὁ Νικόλαος ὁ Καβάσιλας γιὰ τό θέμα αὐτό λέγει τά ἑξῆς: «Κι ἂν ὑπῆρχε κάτι πραγματικά σεβαστό, ὅπως ἡ Σκηνή, ἡ Κιβωτός καί τά ἱερά στρατόπεδα τοῦ Μωϋσῆ καί ὅλα ἐκεῖνα γιὰ τά ὁποῖα ὑπερηφανεύοντο οἱ Ἑβραῖοι, πέραν ἀπὸ τά ὀνόματά τους τό θαῦμα τῆς Παρθένου ἐσυμβόλιζαν.» Ὅλα ὅσα ἐγίνονταν στήν Παλαιά Διαθήκη προετοίμαζαν τό λαό γιὰ τό σωτήριο γεγονός τῆς ἔλευσης τοῦ Μεσσία καί συνεπῶς ἡ Παρθένος δέν ἔλειπε ἀπὸ τά γεγονότα καί σύμβολα τῆς ἐποχῆς.

Ἀκόμα καί αὐτός ὁ ναός τῶν Ἱεροσολύμων καί τά Ἅγια τῶν Ἁγίων τὴν Παρθένο προεικόνιζαν. Καταλήγομε μέ τόν ἅγιο Δαμασκηνό πού λέγει: « ἡ Παρθένος εἶναι ἡ κορυφή καί τό τέλος τῆς

⁵ Ἰεζεκ. μδ'. 1,3.

⁶ Δανιήλ, β'. 34.

Π. Διαθήκης και σ' αυτήν αναφέρονται όλες οι προεικονίσεις και προτυπώσεις και προφητείες.»

Γιατί όμως όλες αυτές οι προτυπώσεις, οι συμβολισμοί και οι προφητείες για την Παρθένο Μαρία; Έγινε όλη αυτή η προσπάθεια, για να καταλάβει ο αιχμάλωτος στην άμαρτία κόσμος, ότι ο Θεός θα τηρήσει την υπόσχεση Του για σωτηρία, πού είχε δώσει στον Άδάμ και την Εύα. Ήθελε ο πανάγαθος Θεός να δώσει στο γένος των ανθρώπων την έλπίδα για σωτηρία, να μην άπαγοητευτούν, αλλά και να συμβάλουν και οι άνθρωποι με τη δική τους προθυμία στην έλευθερία τους από τά δεσμὰ του διαβόλου υπακούοντας στις ύποδείξεις του Θεού τους πού ήταν η τήρηση των εντολών Του.

Όλα εκείνα τά θαυμαστά πού συνέβαιναν στη Παλαιά Διαθήκη και συμβόλιζαν την Παρθένο, προέρχονταν από τη σοφία, την παντογνωσία και την παντοδυναμία του Κυρίου, ο Όποιος σαν παντογνώστης γνώριζε ότι ο κόσμος θα κατέληγε στην άμαρτία και στη δυστυχία, ενώ τον έπλασε για την ευτυχία. Γι' αυτό προγνωρίζοντας την Παρθένο, ότι θα είναι ο μοναδικός άνθρωπος στον όποιο θα μπορούσε να βασιστεί για την ανάπλαση του κόσμου, τη διάλεξε,τή σημάδεψε και την προήγγειλε με διάφορους συμβολισμούς τούς όποιους είδαμε πιο πίσω.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν τῶν συμβολισμῶν καί παρομοιώσεων πού ἀναφέραμε φαίνεται πῶς ἡ Παρθένος Μαρία εἶχε σπουδαία προῖστορία καί ξεχωριστή θέση στό σκηνικό τοῦ κόσμου καί ἡ ἀνωτερότητά της ξεπερνᾷ καί τίς ἀγγελικές δυνάμεις.

5.Η
ΚΑΙ Η
ΤΗΣ ΠΑΡ-

Τῆ Σύλ-

ΣΥΛΛΗΨΗ
ΓΕΝΝΗΣΗ
ΘΕΟΥ

ληψη τῆς Παρ-

θένου γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας στίς 9 τοῦ Δεκέμβρη καί τή Γέννησή της στίς 8 τοῦ Σεπτέβρη.

Τίς πληροφορίες γιά τά γεγονότα αὐτά τίς ἔχομε ἀπό τό « Πρωτοευαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου» καί μέ βάση αὐτές τίς πληροφορίες γράφτηκαν καί οἱ σχετικές ἀκολουθίες τῶν Θεομητορικῶν ἑορτῶν.

Πρὶν ἀναφεροῦμε στά γεγονότα θά πρέπει νά ποῦμε δυό λόγια γιά τούς γονεῖς τῆς Παρθένου Μαρίας ἢ Μαριάμ. Ὁ Ἰωακεῖμ καί ἡ Ἄννα, οἱ γονεῖς τῆς Παρθένου, ἦσαν πλούσιοι, ἀλλά καί εὐσεβεῖς καί θεοφοβούμενοι. Δέν εἶχαν παιδί καί αὐτό τούς στενοχωροῦσε πάρα πολύ. Σέ μιά μεγάλη γιορτή πῆγαν πρῶτοι στό ναό γιά νά προσφέρουν τά δῶρα τους, ἀλλά οἱ ἱερεῖς δέν τό ἐπέτρεψαν αὐτό, γιατί ἦταν ἄτεκνοι καί ἡ ἀτεκνία ἦταν ὄνειδος γι' αὐτούς. Εἶπαν οἱ ἱερεῖς στόν Ἰωακεῖμ: « οὐκ ἔξεστίν σοι πρῶτος προσενεγκεῖν τά δῶρά σου, καθ' ὅτι σπέρμα οὐκ ἐποίησας ἐν τῷ Ἰσραήλ»· δηλαδή, δέ σοῦ ἐπιτρέπεται νά προσφέρεις πρῶτος τά δῶρα σου, ἐπειδή δέν ἐγέννησες παιδί. Τά λόγια αὐτά σάν μαχαίρι ἔσχισαν τήν καρδιά τοῦ Ἰωακεῖμ. Ἀναφέρει τό Πρωτοευαγγέλιο: « ἐλυπήθη σφόδρα καί λέγων ἐν ἑαυτῷ δέ θά φάγω οὔτε θά πίω μέχρι πού νά μέ ἐπισκεφθεῖ ὁ Θεός», καί ἀνεχώρησε στήν ἔρημο καί ἡ Ἄννα γιά τό σπῆτι της. Ἄρχισαν ὁ καθένας ἀπό τό μέρος του νά

πολιορκοῦν τό Θεό μέ τίς νηστεῖες καί τίς προσευχές νά τούς σπλαχνιστεῖ καί νά τούς χαρίσει παιδί, γιά νά φύγει τό ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας ἀπό τό σπιτικό τους. Καί ὁ Κύριος, πού πάντα ἀκούει τίς προσευχές αὐτῶν πού μέ θερμή πίστη τόν ἐπικαλοῦνται, δέν ἦταν δυνατό νά μήν ἀκούσει καί τίς προσευχές τῶν δικαίων Ἰωακεῖμ καί Ἄννας. Ἐτσι στίς 40 ἡμέρες τοῦ πνευματικοῦ τους ἀγώνα, ὁ Κύριος ἀπέστειλε ἄγγελο στήν ἔρημο καί εἶπε στόν Ἰωακεῖμ ὅτι ὁ Κύριος θά ἐκπληρώσει τήν ἐπιθυμία του. Ταυτόχρονα τό χαρμόσυνο μήνυμα δι' ἀγγέλου ἔφτασε καί στήν Ἄννα, ὅπως διηγῆται τό «Πρωτοευαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου»: «Καί ἰδού ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη λέγων αὐτῇ: Ἄννα, Ἄννα, ἐπήκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς σου, καί συλλήψει καί γεννήσεις καί λαληθήσεται τό σπέρμα σου ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένη· καί εἶπεν Ἄννα, ζῆ Κύριος ὁ Θεός μου, ἐάν γεννήσω εἴτε ἄρρεν εἴτε θῆλυ, προσάξω αὐτῷ δῶρον Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου καί ἔσται λειτουργοῦν αὐτῷ πάσας τάς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ». Δηλαδή, ὑπόσχεται ἡ Ἄννα ὅτι αὐτό πού θά γεννήσει, ἀγόρι ἢ κορίτσι, θά τό ἀφιερῶσει στό Θεό, γιά νά τόν ὑπηρετεῖ διά βίου. Αὐτή τήν ὑπόσχεση τήν τήρησε ἡ Ἄννα, ὅπως θά δοῦμε στή συνέχεια.

Στό μεταξύ ὁ Ἰωακεῖμ ἐπιστρέφει στό σπίτι μέ τά κοπάδια του καί ἡ Ἄννα, πού ἔμαθε ἀπό τόν ἄγγελο τόν ἐρχομό τοῦ ἀνδρα της, βγῆκε νά

τόν ὑποδεχτεῖ. Μόλις ἔφτασε ὁ Ἰωακείμ, ἡ Ἄννα κρεμάστηκε στό λαιμό του λέγοντας: « Τώρα ξέρω καλά ὅτι ὁ Κύριος, ὁ Θεός, μοῦ ἔδωσε πλούσια τήν εὐλογία Του...». Βέβαια τό εὐλαβές ἀνδρόγυνο δέν παρέλειψε νά ἐκφράσει τήν εὐγνωμοσύνη του πρός τόν Κύριο, προσφέροντας τά δῶρα του στό Ναό.

Δέν ἄργησε νά συλλάβει ἡ Ἄννα· στήν κοιλιά της πλέον σκιρτᾷ ἡ ζωή, ἡ νέα Εὔα πού θά γίνει ἡ μητέρα τῆς πραγματικῆς ζωῆς καί τῆς εὐτυχίας. Αὐτή ἦταν ἡ ἀμοιβή τῶν κόπων τους καί τῆς εὐλάβειάς τους πρός τό Θεό, ὁ καρπός τῶν ἔργων τους, γιά τόν ὁποῖο ὁ ἱερός Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός γράφει: « Ποιός καρπός θά μπορούσε νά θεωρηθεῖ μεγαλύτερος, ἀφοῦ δέν ἦταν ἀπλό γέννημα τῆς φύσεως τό τέκνο σας, ἀλλ' ὑπῆρξεν ἔργο τῆς ἀρετῆς καί τῆς προσευχῆς σας;»

Κυοφόρησε ἡ εὐλογημένη Ἄννα ἐνιά μῆνες , ὅπως ὅλες οἱ γυναῖκες, καί στόν ἔνατο μῆνα ἔφερε στόν κόσμο μιά χαριτωμένη παιδούλα. Ὁ Κωνσταντῖνος Καλλίνικος βάλλει στό στόμα τῆς Ἄννας τούς πιό κάτω στίχους.

«Κόρην Θεέ τῶν οἰκτιρισμῶν,
μοι ἔδωσες γλυκείαν
κόρην, ἧς γῆ καί οὐρανός,
δέ θά ἰδοῦν ὁμοίαν» (Θεοτοκιάς).

Σίγουρα καμιά άλλη δέ θά γεννηθεῖ στή γῆ
σάν τήν Παρθένο Μαρία πού νά μὴν ἔχει κανένα
ψεγάδι.

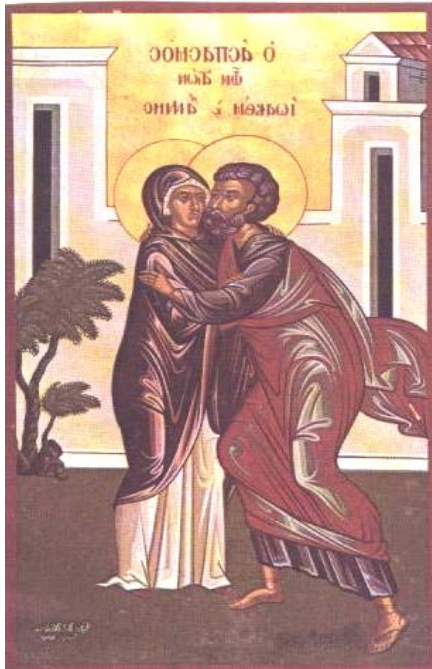
Στήν κόρη της ἡ Ἄννα ἔδωσε τό ὄνομα Μα-
ριάμ καί φρόντιζε νά τήν ἀνατρέφει σύμφωνα μέ
τό νόμο τοῦ Θεοῦ.

Αὐτά εἶναι σέ συντομία τά γεγονότα τῆς
σύλληψης καί τῆς γέννησης τῆς Παρθένου.

Θά θέλαμε ἐδῶ νά ἀπευθυνθοῦμε στά
ζευγάρια πού δέν ἔχουν γεννήσει παιδί ἀκόμα, νά
μὴν ἀπαγοητεύονται, ἀλλά νά καταφεύγουν μέ
πίστη στό Θεό καί νά ζοῦν σύμφωνα μέ τό θέλημά
Του, ὅπως ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα

**Β.ΤΑ ΕΙ-
ΤΗΣ
ΝΟΥ
Ο.**

Τίς
ρίες και
χειά για
νός τῆς εἰ-
Παρθένου
τίς ἔχουμε

**ΣΟΔΙΑ
ΠΑΡΘΕ-
ΣΤΟΝΑ-**

πληροφο-
τά στοι-
τό γεγο-
σόδου τῆς
στό ναό
πάλιν ἀ-

πό τό «Πρωτοευαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου». Τά στοι-

χειά αὐτά τὰ ξεκαθάρισε καί τὰ ἐβεβαίωσε ἢ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου καί τὰ υἰοθέτησαν ὅλοι οἱ Πατέρες μέ μεγάλο κῦρος στήν Ἐκκλησία.

Σύμφωνα μέ τίς πληροφορίες αὐτές, κάποτε εἶχε φθάσει ὁ χρόνος νά ἐκπληρώσουν τό τάμα τους ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα. Νά ἀφιερῶσουν δηλαδή τή μικρή κόρη στό Θεό, ὅπως εἶχαν ὑποσχεθεῖ. Καί ἐδῶ εἶναι πού πρέπει νά θαυμάζει κανεῖς τήν πίστη τοῦ ἀνδρογύνου. Μιά καί μοναδική κόρη εἶχαν κι ὅμως δέ σκέφτηκαν ὅπως θά σκεφτόταν κάθε θνητός. Πιστοί στό Θεό τοῦ τήν ἀφιέρωσαν σάν δικό του δημιούργημα μέ τήν πίστη ὅτι Αὐτός θά κάνει ὅ,τι καλύτερο. Αὐτό φανερώνει ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη καί ἀγάπη στό Θεό. Αὐτή ἡ πίστη πρέπει νά κυριαρχεῖ στίς σκέψεις καί στίς ψυχές ὅλων μας, πρὸς τό δικό μας συμφέρον.

Ἐφτασε ἡ ἡμέρα πού ἡ μικρή Μαριάμ θά ἀναχωροῦσε γιά τό ναό. Ἐκλείσε τὰ τρία χρόνια καί ὅλα ἦταν ἔτοιμα γιά τό ξεκίνημα. Ἀλλά ἄς ἀφήσουμε τόν Θεοφύλακτο Βουλγαρίας νά μᾶς διηγηθεῖ τὰ γεγονότα, σύμφωνα πάντοτε μέ τήν ἀρχαία Παράδοση, πού γνώρισε πολύ καλά. Λέγει λοιπόν: « Μετά λαμπρᾶς πομπῆς ἐξάγεται μέν τῆς οἰκίας μετ' εὐφημίας. Πάντων κροτούντων τὰ ἐξιτήρια, ἅπαν δέ τό συγγενικόν καί γειτονικόν καί ὅσον κατά φιλίας δεσμός τοῖς γονεῦσι ταύτης συνείποντο. Κόραι δέ καί νεάνιδες αὐτῇ τῇ τοῦ Θεοῦ παιδί συνμπροσῆισαν, οἷόν τις κύκλος ἀστέρων

τῆ σελήνη συνυποφαίνων». Μέ λαμπρή συνοδεία ἀπό συγγενεῖς καί φίλους καί παρθένες πού κρατοῦσαν λαμπᾶδες ἀναμμένες ξεκίνησε ἡ μικρή Μαρία γιά τό ναό, μιά πομπή πού, κατά τό Θεοφύλακτο, ἔμοιαζε μέ ἀστέρια πού λάμπουν γύρω ἀπό τή σελήνη. Ὅλη αὐτή ἡ συνοδεία πήγαιναν μέ τά πόδια στό ναό, γιατί ὅπως λέγει ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός ἦταν κοντά: «*Γεννᾶται μάλιστα (ἡ Μαρία) εἰς τόν οἶκον τοῦ Ἰωακεῖμ, πού ἦτο εἰς τήν προβατικήν πύλην καί προσφέρεται εἰς τό Ἱερόν...*».

Ὁ δέ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀναφερόμενος στή συμπεριφορά τῆς μικρῆς Μαρίας, λέγει: «*Καί ἐπροσφέρετο, ὄχι δεκατεσσάρων χρόνων ἢ εἴκοσι, ἀλλά τριῶν μόνον, ὅπου χθές καί προχθές ἀφῆκε τό μητρικό γάλα... ὅταν ἔφθασεν εἰς τά προπύλαια τοῦ ναοῦ, ἐπειδή αἱ εὐγενικαί κόραι καί λαμπαδηφόροι νεάνιδες τήν περιεκύκλωσαν καί μέ μίαν μεγαλοπρεπῆ πομπή καί εὐτακτον κοσμιότητα τήν προέπεμπον εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων, τότε ἡ Παρθένος ἐφάνη νά ἐκατάλαβε πολύ καθαρά, τόσον τά εἰς αὐτήν γενόμενα, ὅσον καί τά μέλλοντα εἰς αὐτήν γενέσθαι καί δι' αὐτήν τελεσθῆναι μυστήρια. Βλέπουσα μέ ἓνα σχῆμα καί ἦθος καί φρόνημα πολύ σταθερόν καί μέ τόσην εὐταξίαν ἀνάμεσα εἰς τάς ἄλλας παρθέτους ἐπορεύετο ὅπου δέν ἦτο δυνατόν νά τό φανερώση τινάς. Ὑστερον δέ συγκεράσασα τό τακτικόν περπάτημα μέ τήν προ-*

θυμίαν καί ὀλίγον γρηγορότερα περπατοῦσα, ἐπροσπέρασεν ὄλον τόν χορόν τῶν παρθένων ἐκείνων, διά νά πληρωθῆ τό ψαλμικό: « Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται εἰς ναόν Βασιλέως». Ἐπειδή καί ὁ Ἀρχιερεὺς εὐγῆκε νά τήν προὔπαντήσῃ καί τῆς εἶπεν βέβαια τό προφητικόν ἐκεῖνο: « Ἄκουσον θύγατερ καί ἴδε καί κλῖνον τό οὖς σου καί ἐπιλάθει τοῦ λαοῦ σου καί τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου καί ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεύς τοῦ κάλλους σου».

Τότε ἡ Παρθένος ἐστάθη πολλά σεμνοπρεπῶς καί ἀνασηκώθη ὀλίγον διά νά τά ἀκούει, παρευθὺς δέ παραιτήσασα ὄλους καί γονεῖς καί ἀνατροφούς καί συνηλικιώτιδας καί παραμερίσασα τό πλῆθος τῶν παρθένων μοναχὴ ἀπ' ὅλας φαιδρὰ φαιδρῶς ἔρχεται κοντά στόν Ἀρχιερέα. Καί αὐτόν μόνον ἔβλεπε μέ ἓνα γλυκύτατον ὄμμα καί χαριέστατον καί μέ ὅσα σχήματα ἠδύνατο νά κάμει κατά τήν ἡλικίαν καί μέ ὅσα ψελίσματα ἠμπορεῖ νά ὁμιλήσῃ ἐβεβαίωνε τήν πρός τόν Θεόν αὐτῆς ὀλόκληρον ἀφιέρωσιν». Συνεχίζοντας ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, περιγράφει καί τή συμπεριφορὰ τῆς μικρῆς Μαρίας μέσα στό ναό σάν ἦταν ἐκεῖ: « Εἰσήλθεν λοιπόν ἡ Παρθένος εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων καί παρευθὺς ὅπου εἶδεν τριγύρω ἐχάρη κατά πολλά πῶς εὔρεν τοιοῦτον καταγώγιον ἄξιον

καί ἀρμόδιον διά λόγου της. Ὅθεν διά μέσου τοῦ κάλλους τῶν ὀρωμένων Ἀγίων ἀναβιβάσασα τόν νοῦν της πρός τό ἀόρατο τοῦ Θεοῦ κάλλος, πλέον δέν ἐστοχάζετο κανένα τερπνόν καί γήϊνον πρᾶγμα. Διά τοῦτο ἔγινεν ἀνωτέρα ἀπό τάς φυσικάς ἀνάγκας τοῦ σώματος, ἀπό τάς ἡδονάς τῶν αἰσθήσεων...».

Ὁ δέ Θεοφύλακτος, ἀναφερόμενος στόν Ἀρχιερέα, λέγει: « Ὁ δέ Ἀρχιερεὺς τότε δὴ μᾶλλον ἐκστάς ἑαυτοῦ καί ὑπό Θεοῦ ληφθεὶς, κατεῖδε μέν τήν παιδα θείων χαρίτων ἀληθῶς καταγώγιον ἀξίαν δέ μᾶλλον ἢ αὐτός τῷ τοῦ Θεοῦ Προσώπῳ διά παντός ἐμφανίζεσθαι». Δηλαδή, ὁ Ἀρχιερέας ἦλθε σέ ἔκσταση καί εἶδε τά πολλά χαρίσματα τῆς κόρης καί κατάλαβε, πῶς αὐτή ἔπρεπε νά ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ παρά ἐκεῖνος.

Ἔτσι, μέσα στό Ναό ἡ μικρὴ Μαρία ἀκούοντας τήν τακτικὴ ἀνάγνωση τῶν Γραφῶν καί προσέχοντας τά ὅσα ἐγίνονταν ἐκεῖ, ἔγινε κατά τόν ἱερό Δαμασκηνό: « ὡς ἐλαία κατάφορτη καρπούς». Ἔγινε τέλειο δοχεῖο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔτοιμη γιά νά συνεργαστεῖ μέ τό Θεό γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου, ἔτοιμη νά δεχθεῖ στήν εὐλογημένη κοιλία της τό Λυτρωτή, τό Μεσσία πού τόσο νοσταλγοῦσε ὁ λαός τοῦ Θεοῦ.

Το «πρωτοευαγγέλιο» λέγει ὅτι ἡ Μαρία μέσα στό ναό τρε-φόταν ἀπό ἄγγελο Κυρίου: « Ἡ δέ Μα-ρία ζοῦσε μέσα στό Ναό τοῦ Κυρίου τρεφόμενη σάν περι-στέρι καί ἔπαιρνε τήν τροφή της ἀπό τό χέρι ἄγγελου».

Τά Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου

7.Η ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ

Γιά τή μνηστεία τῆς Παρθένου μέ τόν Ἰωσήφ, ἀναφέρει πολύ σύντομα ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος τά ἑξῆς: « Τοῦ δέ Ἰησοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. **Μνηστευθείσης τῆς μητρος αὐτοῦ Μαρί-**

ας τῷ Ἰωσήφ.⁷ » Εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον ἡ μνηστεία τῆς Μαρίας μέ τόν Ἰωσήφ καί ἔγινε σύμφωνα μέ τόν Ἰουδαϊκό νόμο. Ἡ μνηστεία τότε ἦταν οὐσιώδη πράξι καί προκαταρτικό τοῦ γάμου, ἄν καί διακρινόταν ἀπό αὐτόν. Ἐπρεπε ἕνας ἰουδαϊκός γάμος νά γίνει μεταξύ ἀτόμων τῆς ἴδιας φυλῆς, γιά λόγους πού φανερώνονται στό κείμενο τῆς Γραφῆς, ὅπως αὐτό: « *Οἷαδήποτε νέα ἀνήκουσα εἰς τάς Ἰσραηλιτικάς φυλάς πού γίνεται κάτοχος κληρονομίας, πρέπει νά λάβει ἄνδρα ἀπό οἰκογένειαν ἀνήκουσαν εἰς τήν προγονικήν της φυλήν, οὕτως ὥστε ἕκαστος τῶν Ἰσραηλιτῶν νά κρατήσῃ τήν προγονικήν του κληρονομίαν*». ⁸ Καί ἡ Μαρία ἔπρεπε νά ἀκολουθήσῃ τό νόμο αὐτό.

Ὅταν ἡ Παρθένος ἔγινε 15 χρόνων, εἶπαν οἱ ἱερεῖς ὅτι ἔπρεπε νά βγεῖ ἀπό τό Ναό. Ἀρχιερέας τότε ἦταν ὁ Ζαχαρίας, ὁ πατέρας τοῦ Προδρομοῦ.

Ὁ Ἀρχιερέας, (ὁ Ζαχαρίας) προσευχήθηκε στόν Κύριο νά τοῦ ὑποδείξῃ τρόπο νά λύσῃ τό πρόβλημα αὐτό. Ὁ Κύριος ὑπέδειξε τόν Ἰωσήφ, πού ἦταν χῆρος, ἀπό τή φυλή τῆς Παρθένου, ἀλλά καί συγγενῆς της. Αὐτό ἦταν ἔργο τῆς θείας Πρόνοιας, γιά νά διαφυλαχτεῖ ἡ Κόρη, ὅταν θά γινόταν γνωστή ἡ ἐγκυμοσύνη της. Ὁ νόμος ὄριζε ὅτι κάθε γυ-

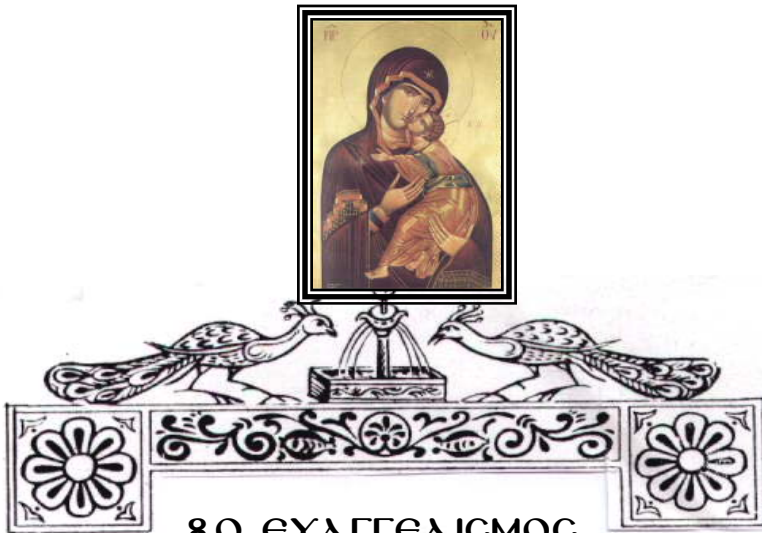
⁷ Ματθαῖος. α'. 18.

⁸ Αριθμοί λστ'. 5-9.

ναϊκα πού ἔσμιγε μέ ἄνδρα πρὶν τό γάμο της ἔπρεπε νά λιθοβοληθεῖ. Εἶναι ξεκάθαρο ὅτι ὁ ἀρραβῶνας τῆς Μαρίας μέ τόν Ἰωσήφ εἶχε σκοπό τή διαφύλαξη τῆς Κόρης. Καί σ' αὐτό συμφωνοῦν ὅλοι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ὁ ἀρραβῶνας τῆς Παρθένου μέ τόν Ἰωσήφ ἦταν σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τήν προστασία της. Σχετικά λέγει ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος: *«Οὐχ ἔνεκα τοῦ ζευχθῆναι αὐτῶ (τῆ Μαρία), ἀλλ' ὅπως διαφυλαχθεῖη εἰς μαρτύριον τῶν ἐσομένων. Πῶς γάρ ἠδύνατο ὁ τοιοῦτος γέρον παρθένον ἔξει γυναῖκα, ὧν ἀπό τῆς πρώτης γυναικός χῆρος τοσαῦτα ἔτη;»*. Ὁ δέ ἅγιος Δαμασκηνός λέγει: *«Ὅταν πλέον ἐνηλικιώθη ἡ Μαρία καί δέν μποροῦσε νά μείνει μέσα στό ναό, οἱ ἱερεῖς συμφώνησαν νά δώσουν τή Μαρία στόν Ἰωσήφ γιά νά τή φυλάει. Ἐπειδή παραμόνευε τάς παρθένους ὁ ἐχθρός τῆς σωτηρίας μας ἐξ αἰτίας τῆς προφητείας τοῦ Ἡσαίου πού εἶπεν «Ἰδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καί τέξεται υἱόν κλπ», διά νά ἐξαπατήσει αὐτόν πού καμαρώνει διά τήν σοφίαν του (τό διάβολο), μνηστεύεται ἡ Μαρία μέ τόν Ἰωσήφ... Ἡ μνηστεία τῆς Μαρίας ἦταν ἡ ἀσφάλεια της καί τό ξεγέλασμα αὐτοῦ πού παραμόνευε τάς παρθένους»*

Καί ἄλλος ἱεράρχης, ὁ Γερμανός, γράφει: *«Νεύματι Θεοῦ καί βουλῇ τῶν ἱερέων δίδοται περὶ αὐτῆς κλῆρος καί κατακληροῦται Ἰωσήφ ὁ*

δίκαιος καί τήν ἅγιαν Παρθένον οἰκονομικῶς ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ παραλαμβάνει». Ὁ ἱεράρχης αὐτός μιλά σύμφωνα μέ τήν ἀναφορά τοῦ Πρωτοεναγγελίου (10.1.)

8.0 ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τό γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παρθένου στίς 25 Μαρτίου.

Ἡ ὑπόθεση τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἡ Παρθένος Μαρία φεύγει ἀπό τό Ναό προετοιμασμένη, ἐφοδιασμένη μέ σπάνιες ἀρετές ὅσο κανένας ἄνθρωπος, ἀκολουθεῖ τόν Ἰωσήφ, τό μνηστήρα της, καί πηγαίνει στή Ναζαρέτ, 66 μίλια μακριά ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ στή Ναζαρέτ

δέχεται τήν ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, πού τῆς μετέφερε τό χαρμόσυνο μήνυμα τοῦ οὐρανοῦ, τόν ἐρχομό τοῦ Μεσσία πού μέ πολλή λαχτάρα περίμεναν οἱ Ἑβραῖοι. Τό χαρμόσυνο αὐτό γιά ὅλη τήν ἀνθρωπότητα μήνυμα δόθηκε στή Μαρία 6 μῆνες μετά πού ἡ Ἐλισάβετ συνέλαβε τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. Τή χαρμόσυνη αὐτή ἀγγελία πού δέχτηκε ἡ Μαρία ἀπό τόν ἄγγελο, τήν περιγράφει ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς ὡς ἐξῆς: « Ἐν δέ τῷ μηνί τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπό τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυΐδ, καί τό ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. Καί εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν εἶπε· **Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σύ ἔν γυναιξίν.** Ἡ δέ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καί διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καί εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μή φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γάρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καί ἰδού συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καί τέξῃ υἱόν, καί καλέσεις τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας καί υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καί δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυΐδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καί βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καί τῆς βα-

σιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπε δέ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τό γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ... εἶπε δέ Μαριὰμ· ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γενοιτό μοι κατὰ τό ρῆμα σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος».⁹

Εἶναι πολύ παραστατική καὶ ξεκάθαρη ἡ εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅπως τὴν περιγράφει ὁ Λουκᾶς καὶ μοιάζει κατὰ πολὺ μέ τῆ διήγηση τῶν «Ἀποκρυφῶν» καὶ τὴν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας. Μέ τὴν ἀπάντηση τῆς Παρθένου, πρὸς τὸν ἄγγελο, «ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, ἅς γίνει ὅπως εἶπες», ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου μέ τὴ συμμετοχὴ τῆς ταπεινῆς καὶ ἐνάρετης κόρης τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννας.

Ἡ μαρτυρία αὐτῆ τοῦ Λουκᾶ πού ἀναφέρεται στό γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παρθένου Μαρίας, συμφωνεῖ μέ τὴν ἀναφορὰ πού διαβάζουμε στό « Πρωτοεὐαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου,» μέ τὴ διαφορὰ ὅτι στό κείμενο τοῦ τελευταίου ὑπάρχει περισσότερη λεπτομέρεια στά γεγονότα. Αὐτό δικαιολογεῖ τὸν Καλλίνικο, πού λέγει ὅτι στά λεγό-

⁹ Λουκᾶς, 26-38.

μενα «Ἀπόκρυφα» ὑπάρχουν μαργαρίτες σκεπασμένοι κάτω ἀπό σκουπίδια καί ἡ Ἐκκλησία τούς ἀνέσυρε καί τούς καθάρισε.

Πολλοί Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐγκωμιάσαν τήν Παρθένο γιά τήν ἀνταπόκρισή της καί τή συνεργασία της στό σχέδιο τοῦ Θεοῦ, καί κυρίως τήν ὑποταγή καί τήν ταπείνωσή της. Βέβαια δέν εἶναι τοῦ παρόντος νά ἐξετάσομε αὐτό τό μεγάλο ἔργο τῶν Πατέρων, ἀλλά θά μεταφέρομε ἕνα μικρό ἀπόσπασμα ἀπό τίς ὁμιλίες ἑνός θεολόγου τοῦ 14^{ου} αἰῶνα, τοῦ Νικολάου Καβάσιλα, γιά κατατόπιση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Σχολιάζοντας τή στάση τῆς Μαρίας στό ἄκουσμα τῆς παράδοξης ἀγγελίας ὅτι θά γεννήσει παιδί, γράφει ὁ Ν. Καβάσιλας: « Ἐνῶ τή μακαρία Παρθένο ὁ ἄγγελος τήν κάλεσε νά πραγματοποιήσει κάτι τό ἐντελῶς ἀσυνήθιστο, κάτι πού δέν ἦταν σύμφωνο μέ τήν ἀνθρώπινη φύση, πού ξεπερνοῦσε τή λογική κατανόηση... συγκέντρωσε τήν προσοχή της καί μέ ὅλη της τήν ἔνταση ἐξέταξε τό χαιρετισμό, ζητώντας νά μάθει μέ ἀκρίβεια τόσο τόν τρόπο τῆς κυήσεως ὅσο καί κάθε τι σχετικό... Γι' αὐτό ζήτησε τήν ἐξήγηση γιά τό πρῶτο ἀπό τόν Γαβριήλ, ἐνῶ τό δεύτερο τό ἤξερε ἀπό τόν ἑαυτό της. Τό θάρρος πρὸς τό Θεό καί τήν παρρησία τά εὔρισκε πράγματι ἡ Παρθένος μέσα της, ἀφοῦ δέν εἶχε τήν καρδίαν της «καταγινώσκουσαν», ὅπως λέγει καί ὁ Ἰωάννης, ἀλλά « συνηγοροῦσαν».

Στή συνέχεια, παρουσιάζει τήν Παρθένον νά ἐρωτᾷ: « Πῶς θά γίνει αὐτό; Ὅχι γιατί ἔχω ἡ ἴδια ἀνάγκη ἀπό περισσότερη καθαρότητα καί μεγαλύτερη ἀγιότητα, ἀλλά γιατί εἶναι νόμος τῆς φύσεως νά μή μποροῦν νά κυφοροῦν ὅσες, ὅπως ἐγώ ἔχουν διαλέξει τή ζωή τῆ παρθενίας . Πῶς θά γίνει αὐτό ἐρωτᾷ, ἀφοῦ δέν ἔχω σχέση μέ ἄνδρα;». Καί τότε μόλις ὁ Γαβριήλ ἀνεκοίνωσε τόν τρόπο τῆς παράδοξης κυφορίας: « Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπί σέ καί δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι»...μέ ψυχή καθαρή ἀπό ἀνησυχίες, μέ σκέψη γεμάτη γαλήνη εἶπε. «Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». «Καί ὁ Λόγος σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ὑμῖν». Ἔτσι μόλις ἡ παρθένος ἔδωσε τήν ἀπάντηση στό Θεό, δέχεται ἀπό αὐτόν τό Πνεῦμα πού δημιουργεῖ τήν ὁμόθεη σάρκα.

Καί γιά τίς ἀρετές τῆς Παρθένου, ὁ ἴδιος θεολόγος, γράφει: « Καί ἔφθασεν ἡ ἀρετή μιᾶς ψυχῆς νά σταματήσῃ τήν κακίαν τῶν ἀνθρώπων τῶσων αἰῶνων. Ὅπως ἡ Κιβωτός ἔσωσε τόν ἄνθρωπο κατά τό κοινό ναυάγιο τῆς οἰκουμένης, δέν ἔλαβε ἡ ἴδια μέρος στίς συμφορές καί διέσωσε στό γένος τή δυνατότητα νά συνεχιστεῖ, τό ἴδιο συνέβηκε καί μέ τήν Παρθένο. Καί μόνον αὐτή μπόρεσε νά γκρεμίσει τό τεῖχος πού χώριζε τήν οἰκουμένη ἀπό τό Θεό, μέ μόνα ὄπλα ἐκεῖνα πού ἔδωσαν ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο γιά τόν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς».

Ὁ Γρηγόριος ὁ Νεοκαισαρίας ἔγραφε γιά τή γιορτή τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ»: «Ὅλες τίς γιορτές μας προσφέρομε στό Θεό σάν θυσία καί πρώτη ἀπ' ὅλες, τόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἔγινε ἡ ἀρχή ὅλων τῶν ἀγαθῶν μας».

9.Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΟΡΕΙΝΗ

Μετά τόν Εὐαγγελισμό της, ἡ Μαρία συνέλαβε ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί ἄρχισε ἡ ἐγκυμοσύνη της. Ἐκεῖνες τίς μέρες ξεκίνησε ἡ Παρθένος γιά τήν Ὀρεινή ὅπου κατοικοῦσε ἡ συγγενής της ἡ Ἐλισάβητ, ἡ Γυναῖκα τοῦ Ἀρχιερέα Ζαχαρία.

Ἐς δοῦμε ὅμως πῶς περιγράφει ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς καί τό γεγονός αὐτό: « Ἀναστᾶσα δέ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τήν ὄρεινή μετά σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, καί εἰσῆλθεν εἰς τόν οἶκον Ζαχαρίου καί ἠσπάσατο τήν Ἐλισάβητ. Καί ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβητ τόν ἀσπασμόν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τό βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς...»¹⁰ Καί στό γεγονός αὐτό ὑπάρχει συμφωνία τοῦ Λουκᾶ μέ τό κείμενο πού προαναφέραμε.

¹⁰ Λουκᾶ α'. 39-56.

Γιά τήν επίσκεψη τῆς Μαρίας, στή συγγενή της τήν Ἐλισάβετ προκύπτουν δύο ἐρωτήματα.

1^ο) Γιατί νά ὑποβληθεῖ σέ τόσο κόπο καί μέ κίνδυνο τή ζωή της, ἡ Μαρία, γιά νά ἐπισκεφτεῖ τήν Ἐλισάβετ;

2^ο) Γιατί πῆγε μόνη της χωρίς τό μνηστήρα της;

Γιά τό πρῶτο λέμε τά ἑξῆς: Στήν τελευταία ἀνακοίνωση τοῦ ἀγγέλου, σάν νά γίνεται προτροπή τοῦ Γαβριήλ νά ἐπισκεφτεῖ τήν Ἐλισάβετ, ἐπειδή τή βεβαίωσε ὅτι εἶναι καί αὐτή ἔγκυος καί θά ἤθελε νά τήν ἐπισκεφτεῖ καί νά τήν συγχαρεῖ γιά τό μεγάλο γεγονός τῆς ἐγκυμοσύνης της, ἀλλά καί νά τῆς ἀναφέρει καί τά δικά της. Ἀκόμα θά ἔνοιωσε ἡ δεκαεξάχρονη κόρη, τήν ἀνάγκη καί κάποιας γυναικείας συμπαράστασης στήν πρωτόγνωρη γι' αὐτήν κατάσταση πού βρέθηκε, γιατί ἦταν κόρη ἄπειρη γι' αὐτά τά πράγματα πού ἀντιμετώπιζε. Ἐξ ἄλλου ἦταν καί τόσο σπουδαῖο γεγονός πού ἔνοιωσε τήν ἀνάγκη νά βρεῖ κάποιο δικό της πρόσωπο νά τό ἀναφέρει. Γιά τοῦτο προτίμησε τή συγγενή της πού βρισκόταν καί αὐτή στήν ἴδια κατάσταση. Ἡ ἀπόφασή της αὐτή δείχνει τή ταπείνωση καί τή φρονιμάδα τῆς κόρης.

Γιά τό δεῦτερο ἐρώτημα καί σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ «Πρωτοευαγγελίου» ὁ Ἰωσήφ ἔλειπε καί μετά ἀπό ἕξι μῆνες ἦλθε στό σπίτι ἀπό τίς ἐργασίες του καί σίγουρα τίποτα δέ γνώριζε καί

βρέθηκε μπροστά σέ ἀπροσδόκητη κατάσταση, ὅπως δείχνουν τά γεγονότα.

Ξεκίνησε λοιπόν ἡ Μαρία καί μετά ἀπό ἀρκετές ὥρες δρόμο ἔφτασε στό σπίτι τῆς Ἑλισάβετ.

Μέ τό χαιρετισμό τῆς Μαρίας τό βρέφος πού ἐγκυμονοῦσε ἡ Ἑλισάβετ ἐσκίρτησε ἀπό χαρά στήν κοιλιά της καί φωτισμένη ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα ἀναφωνεῖ: «*Εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξί καί εὐλογημένος ὁ καρπός τῆς κοιλίας σου*». ¹¹ Καί ἀπορεῖ καί ἐρωτᾷ τήν Παρθένο· «*καί πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με;*» Καί ἡ Μαρία ἀμέσως τό στεφάνι πού τῆς ἔπλεξε ἡ Ἑλισάβετ τό ἀποθέτει στά πόδια τοῦ Κυρίου, λέγοντας: «*Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τόν Κύριον...*».

Ἡ Μαρία ἔμεινε στήν Ὁρεινή τρεῖς μῆνες, δηλαδή μέχρι πού ἡ Ἑλισάβετ θά γεννοῦσε τόν Πρόδρομο. Δέ γνωρίζουμε ὅμως ἄν ἔμεινε στόν τοκετό. Τό Εὐαγγέλιο λέγει: «*Ἐμεινε δέ Μαριάμ σύν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς καί ὑπέστρεψεν εἰς τόν οἶκον αὐτῆς*». ¹²

¹¹ Λουκᾶ. α'. 39 καί ἐξῆς.

¹² Λουκᾶ. α'. 56.

10. ΥΠΟΝΟΙΕΣ ΚΛΕΨΙΓΑΜΙΑΣ

(Από τόν Ίωσήφ)

Τό γεγονός αὐτό πού ἔκαμε τήν ἀγνή κόρη τοῦ Ἰωακείμ καί τῆς Ἄννας νά περάσει δύσκολες μερες, θά τό διηγηθοῦμε ἀπό τό «Πρωτοευαγγέλιο» περιληπτικά, γιά νά μή γίνομε κουραστικοί.

Κεφ.12.3. Ἔμεινε τρεῖς μῆνες στήν Ἐλισάβετ(ἡ Μαρία). Μέρα ὅμως μέ τή μέρα ἡ κοιλιὰ της μεγάλωνε. Φοβήθηκε ἡ Μαριάμ, γύρισε στό σπίτι της καί κρυβόταν ἀπό τούς υἱούς Ἰσραήλ.

Ἦταν τότε δεκαέξη ἐτῶν ὅταν συνέβαιναν αὐτά τά μυστήρια.

Κεφ. 13.1. Ὅταν γύρισε ὁ Ἰωσήφ ἀπό τίς ἐργασίες του, βρῆκε τή Μαρία ἕξι μηνῶν ἔγκυο καί τότε, χτύπησε τό πρόσωπό του καί ρίχτηκε κάτω σέ ἕνα σάκκο καί ἔκλαψε πικρά, λέγοντας: μέ τί πρόσωπο θά ἀντικρύσω τό Θεό μου; Μετά ἀπό πολλή μονολογία καί θρῆνο σηκώθηκε καί εἶπε στή Μαριάμ « Τί εἶναι αὐτό πού ἔκανες ξεχνώντας Κύριον τό Θεό σου; Γιατί ταπεινώσες τόν ἑαυτόν σου ἐσύ πού ἀνατράφηκες στά Ἅγια τῶν Ἁγίων;». Καί ἐκείνη ἔκλαψε πικρά λέγοντας: «Εἶμαι ἀμόλυντη ἐγώ καί μέ ἄνδρα δέν εἶχα σχέσεις...

ζεῖ Κύριος ὁ Θεός μου, δέν ξέρω ἀπό ποῦ εἶναι.»

Ὁ Ἰωσήφ φοβήθηκε καί σκεφτόταν: «Ἐάν κρύψω τό ἁμάρτημά της, θά βρεθῶ νά ἀντιμάχομαι τό νόμο Κυρίου. Ἐάν πάλιν τήν φανερώσω στους υἱούς Ἰσραήλ, φοβοῦμαι μήπως ὑπάρχει κάτι τό ἀγγελικό σ' αὐτήν καί βρεθῶ νά ἔχω παραδώσει ἓνα ἄθῳ πλάσμα στό θάνατο. Τί νά κάνω; Θά τή διώξω μακρῶς». Μέ τέτοιες σκέψεις πρόλαβε ἡ νύχτα τόν Ἰωσήφ. Καί νά! Παρουσιάστηκε ἓνας ἄγγελος καί εἶπε στόν Ἰωσήφ: «Μή φοβηθεῖς αὐτό τό κορίτσι, γιατί αὐτό πού βρίσκεται στά σπάλχνα της προέρχεται ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα. Θά γεννήσει υἱόν καί θά τόν ὀνομάσεις Ἰησοῦν, γιατί αὐτός θά σώσει τό λαό ἀπό τά ἁμαρτήματά του». Σηκώθηκε τότε ὁ Ἰωσήφ ἀπό τόν ὕπνο καί δόξασε τό Θεό πού τοῦ χάρισε τήν εὐλογία αὐτή, καί πρόσεχε τή Μαριάμ (καί αὐτό εἶναι σύμφωνο μέ τό Εὐαγγέλιο).

Παρ' ὅλο πού ὑπάρχουν καί ἄλλα στοιχεῖα στή συνέχεια, ὅτι δηλαδή μαθεύτηκε τό γεγονός τῆς ἐγκυμοσύνης καί στόν Ἀρχιερέα καί κάλεσε τόν Ἰωσήφ καί τή Μαρία, τοὺς ἐπέπληξε καί τοὺς πότισε ἀκόμα καί μέ τό ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ πού φανέρωνε τήν ἁμαρτία κλπ, δέ θεωρήσαμε ἀναγκαῖο νά τά καταγράψουμε. Μέ τήν ἀναφορά μας θέλαμε μόνο νά ἐπισημάνουμε τίς δύσκολες ὥρες πού πέρασαν ὁ Ἰωσήφ καί ἡ Παρθένος καί πῶς ἡ Πρόνοια τοῦ Κυρίου τοὺς ἔβγαλε ἀπό τή δύσκολη

περίσταση καί δέν τούς ἄφησε νά λυγίσουν κάτω ἀπό τό βάρος ἐκεῖνο, ἀλλά τούς ἐλευθέρωσε.

11.Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Γιὰ τό γεγονός τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν Παρθένο Μαρία, ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς ἀναφέρει: «Τόν καιρό ἐκεῖνο βασίλευε ὁ Καίσαρας Αὐγουστος, ὁ ὁποῖος ἐξέδωσε διάταγμα νά γίνει ἀπογραφή τῶν ὑπηκόων του καί ἔτσι ξεκινούσαν ὁ κάθε ἄνθρωπος στό μέρος πού γεννήθηκε γιά νά καταγραφεῖ στούς καταλόγους. Ἐκίνησε καί ὁ Ἰωσήφ μέ τήν Μαρία, ἀπό τήν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας γιά νά πᾶνε στή Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας ἀπ' ὅπου καταγόταν ὁ Ἰωσήφ, μέ σκοπό νά καταγραφτοῦν στά βιβλία τῆς πόλεως. Καί ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ στή Βηθλεέμ, ἔφτασεν ἡ ὥρα τοῦ τοκετοῦ τῆς Μαρίας. Ἐπειδή ὅμως, λόγω τῆς ἀπογραφῆς, πῆγε τόσος κόσμος πού δέν μπόρεσαν νά βροῦν δωμάτιο γιά νά μείνουν κατάληξαν σέ ἕνα σπήλαιο, πού ἦταν μάνδρα προβάτων. Ἐκεῖ στό σπήλαιο μαζί μέ τά ζῶα γεννήθηκε ὁ Μεσσίας καί τόν « ἐσπαργάνωσεν καί ἀνέκλινεν αὐτόν ἐν τῇ φάτνῃ».¹³

Ὁ Λουκᾶς ἀκόμα ἀναφέρει ὅτι τήν παγερή ἐκείνη νύχτα πού γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἔγιναν μεγάλα καί θαυμαστά πράγματα. Ὅτι ἀνοιξαν οἱ οὐρανοί καί κατέβαιναν καί ἀνέβαιναν ἄγγελοι

¹³ Λουκᾶς β'. 1—7.

τοῦ θεοῦ ψάλλοντες « δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». ¹⁴

Καί τό «Πρωτοευαγγέλιο» συμφωνεῖ στά βασικά σημεῖα μέ τόν Λουκᾶ· ὅτι δηλαδή ὁ Ἰωσήφ ξεκίνησε γιά τήν ἀπογραφή καί ὅτι κατέληξαν σέ σπήλαιο καί ἐκεῖ γέννησε ἡ Μαρία. Διαφέρει ἡ διήγηση στίς λεπτομέρειες. Δέν ἀναφέρει τήν παρουσίαν τῶν ἀγγέλων, οὔτε τῶν ποιμένων ἀναφέρει πολλά καί διάφορα, ἀλλά δέν ἀλλάζουν τήν οὐσία.

Τό κείμενο γιά τό ὁποῖο μιλοῦμε ἀναφέρει ἀκόμα τήν ἐπίσκεψη τῶν Μάγων, τή σφαγή τῶν νηπίων καί τή δολοφονία τοῦ Ζαχαρία, τοῦ πατρός τοῦ Προδρόμου, καί στίς γενικές γραμμές συμφωνεῖ μέ τούς Εὐαγγελιστές.

Αὐτά εἶναι τά γεγονότα τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ μας ἀπό τήν Παρθένο Μαρία.

Μέ τή γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ἡ Μαρία ἔγινε μητέρα σέ μικρή ἡλικία καί ὅμως συμπεριφέρθηκε σάν μεγάλη καί ἔμπειρη μητέρα· μέ τή βοήθεια τοῦ δίκαιου Ἰωσήφ ἀνάθρεψε τόν μικρό Ἰησοῦ καί γνώρισε χαρές ἀλλά καί λύπες, ὅταν τόν συνόδευε στίς περιοδεῖες του. Ἡ Παρθένος Μαρία ἤπιε τό

¹⁴ Λουκᾶς, β' 8—20.

ποτήρι τῶν θλίψεων ὅσο καμιά ἄλλη μητέρα στὸν κόσμο. Εἶδε τὸ μονάκριβο γιό της νὰ τὸν δικάζουν, νὰ τὸν ἐξευτελίζουν μὲ φτυσίματα καὶ ραπίσματα. Τὸν εἶδε νὰ λυγίζει κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ, γεμᾶτο πληγές καὶ αἵματα. Τὸν εἶδε καρφωμένο στὸ σταυρὸ στὸ μέσο δύο κακούργων νὰ πεθαίνει σάν κοινὸς ἐγκληματίας. Πέρασε τὴν ἅγια ψυχὴ της σάν ρομφαία ὁ πόνος, ὅπως εἶχε προφητέψει ὁ Συμεών.¹⁵

Κι ὅμως μέσα ἀπὸ τόσες δοκιμασίες βρῆκε τὴ δύναμη καὶ τὸ κουράγιο καὶ δέ λύγισε. Καὶ εἶναι ἀνάρμοστα πρὸς τὴν Παρθένο αὐτὰ πού ἡ λαϊκὴ ποίηση ἀποδίδει στὴν Παναγία, δηλαδή ὅτι ὀδύρετο καὶ ξέσχιζε τὰ ροῦχα της κλπ, πράγματα πού κάνουμε ἐμεῖς οἱ ὀλιγόπιστοι τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ λύπη τῆς Παρθένου γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ ἦταν αὐτὴ πού ἄρμοξε σέ ἅγια ψυχὴ πού γνώριζε νὰ στηρίζεται στὸ Θεό.

12. ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ

Σάν ἄνθρωπος ἡ Παναγία Παρθένος, ἔπρεπε καὶ αὐτὴ νὰ ἀποθάνει. Ἔτσι κάποια μέρα ἔ-

¹⁵ Λουκᾶς. β'. 35.

φτασε ή ώρα πού έπρεπε νά φύγει από τήν πρόσκαιρη αὐτή ζωή και νά μετατεθεῖ στήν αἰωνιότητα. Ἡ Ἁγία Γραφή δέν ἀναφέρει τίποτα γιά τήν κοίμησή της, ὅπως δέν ἀναφέρει και γιά τή γέννησή της. Ὁ Κ. Καλλίνικος γράφει γιά τό τέλος τῆς Παρθένου: « Τά περὶ τοῦ τέλους τῆς Μαριάμ παρήμειναν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐπὶ μακρόν ἀκαθόριστα...

Ἡ Κ. Διαθήκη, καθὼς οὐδέν ἀναφέρει περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Παρθένου, οὕτως οὐδέν ἀναφέρει και περὶ τῆς τελειώσεώς της. Τελευταίαν περὶ αὐτῆς μνεῖαν ποιεῖται τό βιβλίον τῶν Πράξεων, ἐν ἀ'. 14, ὅπου τήν ἀφήνει ἐν στάσει δεομένης, ἥτις εἶναι και ἡ πρεπωδεστέρα της στάσις... Ἀκόμη και μέχρι τοῦ 4^ο αἰῶνος ὁ Ἐπιφάνιος ἠρνεῖτο νά ἐκφράσει οἰανδήποτε γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος».

Ξαφνικά ὅμως, ὅταν ἄρχισαν οἱ χριστολογικές αἰρέσεις, στίς συζητήσεις ἀναμείχθηκε και τό ὄνομα τῆς Παρθένου, και τότε ἄρχισε τό ἐνδιαφέρον γι' αὐτήν. Κατά τό τέλος τοῦ 6^{ου} αἰῶνα ὁ Αὐτοκράτορας Μαυρίκιος (582-602), ὥρισε νά ἐορτάζεται παντοῦ ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου στίς 15 Αὐγούστου. Ἀπό τότε συνετάχθησαν και οἱ κατάλληλες ἀκολουθίες μέ ὑμνολογικό και εὐχαριστηριακό περιεχόμενο, ἀλλά και εἰκόνες ἄρχισαν νά ζωγραφίζονται και νά δημιουργεῖται ἔτσι μιά παράδοση τήν ὁποία φυλάττει ἡ Ἐκκλησία.

Ὁ Θεόκλητος Διονυσιάτης γράφει: « Βάσει πρωτοχριστιανικῶν παραδόσεων, ἀπό τοὺς ἀπο-

στολικούς χρόνους, ἡ Ἐκκλησία καθιέρωσε τὴν ἐορτὴν τῆς Κοιμήσεως κατὰ τὴν ὁποίαν παρέστησαν οἱ Ἀπόστολοι ἐπάνω σέ νεφέλες...»¹⁶.

Ἡ σχετικὴ παράδοση γιὰ τὴν Κοίμηση τῆς Παρθένου, πού δέχεται ἡ Ἐκκλησία καί εἶναι καταγραμμένη στό συναξάρι τῆς 15 Αὐγούστου εἶναι ἡ ἑξῆς: «Ὅταν ὁ Χριστός καί Θεός μας θέλησε νά πάρει κοντά του τὴ Μητέρα Του, τότε, τρεῖς μέρες πρὶν, ἔστειλεν ἄγγελο καί τῆς εἶπε, πῶς ὁ υἱός της θέλει νά τὴν πάρει κοντά του στά οὐράνια σκηνώματα. Γιὰ νά τῆς δώσει θάρρος ὁ ἄγγελος τῆς εἶπε νά μὴ φοβηθεῖ καί μέ χαρὰ νά δεχτεῖ τὴν εἶδηση, ἐπειδὴ πηγαίνει γιὰ τὴν αἰώνια καί ἀθάνατη ζωή. Ἦταν τότε ἡ Θεοτόκος Μαρία, πενηνταεννέα χρόνων κατὰ τὸν Ν. Ἀγιορείτη. Ἴδου τί ἀναφέρει: «ἐάν δέ ἐπιθυμεῖ τινὰς νά μάθη πόσων χρόνων ἦτο ἡ Κυρία Θεοτόκος, ὅταν ἐκοιμήθη, ἅς τό ἀκούσῃ. Ὅταν αὐτὴ ἐπῆγεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων ἦτο τριῶν χρόνων· ἐπέρασεν ἐκεῖ δώδεκα χρόνους· καί ἕως νά γεννήσῃ τὸν Χριστόν ἐπέρασεν ἕνας χρόνος· ἔκαμεν καί μέ τὸν Χριστόν χρόνους τριανταδύο· ἔζησε δέ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν χρόνους ἕνδεκα· ὥστε ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς Ἁγίας

¹⁶ Θ. Διονυσιάτου, «Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ» σελ.295.

ζωῆς της συμποσοῦνται πενηνταεννέα· ἄλλοι δέ ἄλλως τούς χρόνους αὐτῆς ἀριθμολογοῦσιν.»¹⁷

Ἡ πληροφορία ὅτι θά πάει κοντά στόν υἱόν της τήν χαροποίησε, γιατί πολύ τόν ποθοῦσε. Μέ συναισθήματα χαρᾶς ἀνέβηκε στό ὄρος τῶν Ἐλαιῶν γιά νά προσευχηθεῖ, στό μέρος πού συνήθιζε τακτικά νά πηγαίνει. Ἐκεῖ, συνέβησαν παράξενα καί θαυμαστά πράγματα. Τά δένδρα ἔκλειναν τίς κορυφές τους, σάν ἄλλα ἔμψυχα ὄντα, γιά νά χαιρετίσουν τή Δέσποινα τοῦ κόσμου. Μετά τήν προσευχή, ἐπέστρεψε στό σπίτι της, τό καθάρισε, ἄναψε φῶτα, καί ἐτοίμασε ὅσα χρειάζονταν γιά τήν ταφή. Κατόπιν κάλεσε τούς συγγενεῖς καί τούς γείτονες καί τούς ἀνακοίνωσε ἐκεῖνα πού τῆς εἶπεν ὁ ἄγγελος καί γιά ἐπιβεβαίωση τούς ἔδειξε τό κλαδί τῆς φοινικιάς πού τῆς εἶχε δώσει ὁ ἀπεσταλμένος ἄγγελος. Ἐκεῖνοι ὅταν ἄκουσαν ὅτι φεύγει ἡ Παρθένος Μαρία, ἄρχισαν νά κλαίουν καί νά τήν παρακαλοῦν νά μήν τούς ἀφήσει ὀρφανούς.

Ἡ Θεοτόκος προσπάθησε νά τούς παρηγορήσει ὑποσχόμενη νά τούς σκέπει ἀπ' ἐκεῖ πού θά βρισκόταν. Ἔδωκε καί τούς δύο χιτῶνες της σέ δύο χῆρες πού τή φρόντιζαν. Ὅταν εἶχε τελειώσει ὅλες τίς προετοιμασίες, ξαφνικά ἀκούστηκε μιά δυνατή βροντή καί μεταφέρθηκαν πάνω σέ νεφέ-

¹⁷ Ὅπως πῶ πάνω.

λες οί απόστολοι καί μαζί τους οί ιεράρχες, Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, ὁ Ἱερόθεος καί ὁ Τιμόθεος. Σάν ἔμαθαν ὅτι φεύγει ἡ Παρθένος, δάκρυσαν στενοχωρημένοι. Ἡ Πανάμωμη Παρθένος φρόντιζε νά τούς παρηγορήσει, λέγοντάς τους νά μὴν κλαῖνε γιά τή χαρά πού αὐτή ἔχει, ἀλλά νά τή θάψουν ὅπως αὐτή θά σχηματήσει τό σῶμα της.

Κατέφθασε στόν τόπο καί τό σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐπροσκύνησε τήν Παναγία Μητέρα τοῦ Κυρίου του, ἄρχισε νά τήν ἐξυμνεῖ. Ὅταν ἔφτασε ἡ στιγμή, ἡ Πανάχροαντος καί Θεοτόκος Μαρία, ξάπλωσε στήν κλίνη της καί σχημάτισε τό σῶμα της ὅπως ἤθελε, εὐχήθηκε γιά τήν εἰρήνη τοῦ κόσμου, εὐλόγησε τούς παρόντες καί παράδωσε τήν ἀγία της ψυχή στά χέρια τοῦ υἱοῦ της πού τόσο ποθοῦσε.

Πρῶτος ὁ απόστολος Πέτρος ἄρχισε τούς ἐξόδιους ὕμνους. Οἱ ἄλλοι σήκωσαν τήν κλίνη καί πορεύτηκαν πρὸς τόν τάφο. Προπορευομένων λαμπάδων, μέ ὕμνους καί δοξολογίες προπέμπαν τή Μητέρα τοῦ Κυρίου στόν τάφο. Στό μεταξύ γέμισε ὁ ἀέρας ἀπό τίς ἀγγελικῆς ὕμνωδιες, συμμετέχοντας ἔτσι καί οἱ οὐράνιες δυνάμεις στή πομπήν τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων πού μαζί μέ τό Χριστό μισοῦσαν καί τή Μητέρα Του, βάλτηκαν νά βεβηλώσουν τό ἱερό σκῆνωμά της. Ἐπροέτρεψαν μερικούς δικούς τους νά πᾶνε καί νά ρίξουν τό νεκρό σῶμα στή γῆ, ἀλλά ἡ θεία δίκη

τούς πρόλαβε τυφλώνοντάς τους για νά μήν μπορέσουν νά πλησιάσουν τή πομπή. Ἕνας ἄλλος ἔτρεξε μέ ὄρμη καί πήγε νά ἀρπάξει τό σῶμα νά τό ρίξει κάτω, ἀλλά ἄγγελος Κυρίου τοῦ ἀπέκοψε τά χέρια ἀπό τοῦ ἀγκῶνες, κι ἔμειναν κρεμασμένα πάνω στό νεκρό σῶμα τῆς Παρθένου. Μέ φρικτούς πόνους καί κλάματα καί ὄδυρμούς ὁ τολμητίας παρακαλοῦσε τήν Παναγία νά τόν λυπηθεῖ. Καί ἐπειδῆ πίστεψε πραγματικά, ὁ Πέτρος τόν διατάξε νά βάλει τά κομμένα χέρια του πάνω στό σῶμα τῆς Παρθένου καί ἀμέσως θεραπεύτηκε. Καί οἱ τυφλωθέντες πίστεψαν καί ἔβαλαν στά μάτια τους ροῦχο ἀπό τήν κλίνη τῆς Παναγίας καί θεραπεύτηκαν καί αὐτοί.

Ἡ πομπή ἔφτασε στή Γεσθημανή καί οἱ ἀπόστολοι ἔθαψαν τό Πανάγιο καί Θεοδόχο ἐκεῖνο σῶμα στή γῆ. Τρεῖς μέρες φύλαγαν στόν τάφο οἱ ἀπόστολοι καί οἱ ἀγγελικοὶ ὕμνοι δέν εἶχαν σταματήσει.

Κατά θείαν οἰκονομίαν, ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς δέν ἔφτασε ἔγκαιρα στήν κηδεῖα καί ἦταν πολύ στενοχωρημένος. Οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι, γιά νά τόν παρηγορήσουν, συμφώνησαν νά ἀνοίξουν τόν τάφο γιά νά προσκυνήσει ὁ Θωμᾶς τό σῶμα τῆς Παρθένου καί νά παρηγορηθεῖ. Δοκίμασαν ὅμως μεγάλη ἔκπληξη, γιατί τό σῶμα ἀπουσίαζε καί μόνο τά σάβανα ἦταν ἐκεῖ. Ἡ Παναγία μετατέθηκε ὀλόσωμη στόν οὐρανό κοντά στόν Υἱό της καί πρεσβεύει γιά τόν κόσμο, ὅπως εἶχε

ὑποσχεθεῖ. Εἶναι κι ἄλλα πού ἀνα-γράφονται ἀλλά δέν ἔχουν καί μεγάλη σημασία καί γι' αὐτό τά παραλείπομε.

13.Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ

Ἀπό τή στιγμή πού ἡ Παρθένος καί Θεοτόκος Μαρία ἀντάλλαξε τά φθαρτά μέ τά ἄφθαρτα καί τά ἐφήμερα μέ τά αἰώνια, βρῖσκεται δίπλα στό θρόνο τοῦ Υἱοῦ της, τήν πηγὴ τῶν θείων δωρεῶν καί χαρισμάτων καί ἀπό ἐκεῖ συνεχίζει νά παρακαλεῖ καί νά ἱκετεύει γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου καί κάθε ἀνθρώπου πού τήν ἐπικαλεῖται. Μέ τήν ἀδιάκοπη ἱκεσία της μεταφέρει τό ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπό τόν οὐρανό στή γῆ. Ἀπόδειξη τά τόσα θαύματα καί οἱ τόσες εὐεργεσίες πού ἀπολαμβάνουν ὅσοι μέ πίστη τήν ἐπικαλοῦνται.

Γιά τό λόγο αὐτό ἡ Ἐκκλησία στή λατρευτική μας ζωή, μετά τήν Παναγία Τριάδα καταφεύγει στή Δέσποινα τοῦ κόσμου, τήν Παρθένο, τή βασίλισσα τῶν οὐρανῶν. Ἔτσι στό τέλος κάθε ὁ-

μάδας τροπαρίων ἀκολουθεῖ καί τό «Θεοτοκίον» πού ἐξυμνεῖ καί παρακαλεῖ καί ἱκετεύει τήν Θεοτόκον, ὅπως τό πιό κάτω τροπάριο:

« Τήν Ὑπερένδοξον Μητέρα καί τῶν ἀγίων ἀγγέλων ἀγιωτέραν ἀσιγήτως ὑμνήσωμεν καρδία καί στόματι, Θεοτόκον αὐτήν ὁμολογοῦντες ὡς κυρίως γεννήσασαν Θεόν σεσαρκωμένον καί πρεσβεύουσαν ἀπαύστως ὑπέρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν.» Ἄν θελήσει κανεῖς νά δεῖ τά γραφόμενα τῶν ὑμνωδῶν καί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, θά διαβάσει πλῆθος ἐγκωμίων. Κατά τόν Ἡλία τόν Μηνιάτη, εἶναι, « Μητέρα τοῦ Θεοῦ καί πιό πλατιά Μητέρα ὅλων τῶν Χριστιανῶν.»

Κάθεται ἡ Παρθένος στά δεξιά τοῦ θρόνου τῆς θείας μεγαλειότητος, τοῦ Κυρίου, ὡς βασιλίсса οὐρανοῦ καί γῆς, ἐκπληρώνοντας ἔτσι τόν προφητικό λόγο: « *Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῶ διαχρύσω περιβεβλημένη πεποικιλιμένη*» Στήν προνομιακή θέση πού βρίσκεται ἡ Θεοτόκος, μεσιτεύει διά τοῦ Υἱοῦ της πρὸς τό θρόνο τῆς παναγίας Τριάδος γιά τούς χριστιανούς καί ιδιαίτερα γιά ἐκείνους πού τήν τιμοῦν.

Βέβαιοι, λοιπόν γιά τή βοήθειά της πρὸς ἐμᾶς ἅς τήν τιμοῦμε, ἅς τήν εὐχαριστοῦμε καί ἅς δοξάζομε τό Θεό πού καταδέχτηκε νά ἀνυψώσει τόν ἄνθρωπο σέ τέτοια τιμή, δίνοντας καί στόν καθένα ἀπό μᾶς τήν εὐκαιρία, ἄν βέβαια θέλομε, νά ἀνυψωθοῦμε, ἀπό τή γῆ καί τή φθορά, στήν ἀ-

---

φθαρσία και τήν αιωνιότητα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Στίς σελίδες πού ἀκολουθοῦν θά ἀσχο-
ληθοῦμε μέ τίς αίρετικές δοξασίες τῶν χι-
λιαστῶν καί ἄλλων, πού ἔχουν σάν σκο-
πό, α) νά κτυπήσουν τό πρόσωπο τοῦ
Χριστοῦ καί β) νά συκοφαντήσουν καί
νά μειώσουν τή Παρθένο καί Θεοτόκο
Μαρία. Οἱ ἀρχαῖοι αίρετικοί δέν παραδέ-
χονταν τό Χριστό ὡς Θεό καί κατά συνέ-
πειαν δέ δέχονταν τήν Παρθένο Μαρία
ὡς Θεοτόκον, ἀλλά ὡς Χριστοτόκον. Αὐ-
τά προέρχονταν ἀπό κακία καί φθόνο,
ἀλλά καί ἀπό λανθασμένη ἐρμηνεία τοῦ
κειμένου τῆς ἁγίας Γραφῆς.

Στή συνέχεια θά ἀποδείξουμε χωρίς ἀμ-
φιβολία τήν πλάνη καί τό ἀστήρικτο τῶν
ἐπιχειρημάτων τους.

14. Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΟΡΟ ΘΕΟΤΟΚΟΣ»

Οί Χιλιαστές είναι οί εκπρόσωποι όλων τῶν αίρετικῶν, ὅλων τῶν αἰῶνων. Ἐπειδή δέν παραδέχονται τόν Χριστό ὡς Θεό, ἀλλά ὡς ἕναν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ, ἕνα δημιούργημα, δέν παραδέχονται οὔτε καί τήν Παρθένο ὡς Θεοτόκο, ἀλλά σάν μιά συνηθισμένη γυναίκα καί τίποτε ἄλλο. Πλανῶνται ὅμως οἰκτροῦ πλάνη ὑπακούοντες στόν πατέρα τους διάβολο καί θησαυρίζουν φωτιά γιά τήν κόλασή τους. Στή συνέχεια θά φανεῖ ὅτι ἀγνοοῦν τήν πραγματική ἔννοια τῶν σχετικῶν χωρίων τῆς Γραφῆς.

α) Ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος ἐπαναλαμβάνει τήν προφητεία τοῦ Ἡσαΐα καί λέγει: **«Ἴδού ἡ Παρ-θένος ἐν γαστρὶ ἔξει καί τέξεται υἱόν, καί καλέσουσι τό ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»**¹⁸ Δηλα-

¹⁸ Ματθαῖος, α'. 23.

δή, ιδού ἡ Παρθένος, ὄχι ὅποια παρθένος, **ἀλλά ἡ Παρθένος**, μιά και μοναδική, συγκεκριμένη παρθένος. Ποιά εἶναι αὐτή; Μά ἡ Παρθένος Μαρία. Αὐτή θά βρεθεῖ ἔγκυος· ἄλλο πάλιν αὐτό· δέ μᾶς λέγει ὁ Ἡσαΐας πόθεν θά προέρχεται ἡ ἐγκυμοσύνη της, ἀλλά σέ συγκεκριμένο καιρό και τόπο ἡ παρθένος θά εἶναι ἔγκυος και θά γεννήσει υἱόν πού τό ὄνομά του θά σημαίνει ὅτι ὁ Θεός εἶναι ἀνάμεσά μας. Και ὅπως ἐξηγεῖ ἀργότερα ὁ Παῦλος, « ὅτε δέ ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τόν υἱόν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός...»¹⁹ Νά λοιπόν, ὅτι ἡ Παρθένος πού γέννησε τόν υἱόν τοῦ Θεοῦ και Θεόν εἶναι ἡ Παρθένος Μαρία. Δίκαια λοιπόν τήν ἀποκαλοῦμε Θεοτόκο και ἄς αἰσχύνονται οἱ αἱρετικοί.

β) Ἡ Παρθένος Μαρία εἶναι Θεοτόκος και ἀποκαλύπτεται αὐτό ἀπό τό φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ιδού πῶς: Ὅταν ἡ δεκαπεντάχρονη Κόρη ἐπισκέφθηκε τήν ξάδελφή της τήν Ἐλισάβετ στήν Ὀρεινή, μόλις τήν χαιρέτισε και τήν ἀσπάστηκε ἀμέσως τό βρέφος στήν κοιλία τῆς Ἐλισάβετ ἐσκίρτησε χαρούμενα και ἡ Ἐλισάβετ « ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου και ἀνεφώνησε φωνή μεγάλη και εἶπεν· εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξί..... και πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου

¹⁹ Γαλάτας, δ'. 4.

πρός με;» Βλέπετε, ἡ Ἐλισάβετ εἶδε τὴν Μαρία σάν τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου της, φωτισμένη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ποῖον ἐννοοῦσε Κύριό της ἡ Ἐλισάβετ, δέ θέλει καὶ πολλή σοφία νά τὸ καταλάβομεν. Ἀσφαλῶς τὸ Χριστό πού ἐγκυμονοῦσε καὶ γέννησε ἡ Παρθένος Μαρία.

γ) Ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ἀναγγέλοντας στήν Παρθένο τὴ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ τῆς εἶπεν: «...δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διό καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ.»²⁰ Ἡ Μαρία γεννᾷ υἱόν Θεοῦ, ὄχι μέ τὴν ἔννοια τὴ συνηθισμένη, πού ὅλοι εἴμαστε υἱοὶ Θεοῦ κατὰ χάρη, ἀλλά μέ τὴν εἰδική, τὴ μοναδική ἔννοια, πού ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ γεννᾶται ἀπὸ τὸ Θεό καὶ εἶναι καὶ αὐτὸς Θεός, γιατί εἶναι συνάναρχος μέ τόν Πατέρα καὶ ἴδιος μέ Αὐτόν στήν οὐσία. Ἐπομένως ἡ παρθένος Μαρία εἶναι Θεοτόκος.

δ) Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁμολογεῖ τὸ Χριστό Θεό, γράφοντας στοὺς Ρωμαίους: «...**ἐξ ὧν ὁ Χριστός τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων Θεός εὐλογητός εἰς τοὺς αἰῶνας**»²¹ Ἡ Ἁγία Γραφή σέ σωρεία χωρίων φανερώνει τὴ θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἰσότητά Του μέ τόν Πατέρα, καὶ ὅτι σέ κάποιο χρόνο πῆρε τὴν ἀνθρώπινη σάρκα καὶ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν ἀμόλυνη καὶ πανάμωμη

²⁰ Λουκᾶς, α' 35.

²¹ Ρωμαίους, θ' 5.

Παρθένο Μαρία, για να σώσει τον άνθρωπο από την άμαρτία. Σίγουρα η Μαρία γέννησε Θεό σσαρκωμένο και της ταιριάζει να την αποκαλούμε Θεοτόκο.

Οί Πατέρες της Ἐκκλησίας δέν ἔχουν καμμιά ἀμφιβολία· Γι' αὐτό στά προλεγόμενα τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, διαβάζουμε τά ἑξῆς: « Τήν δέ ἀειπάρθενον αὐτοῦ Μητέρα, Κυρίως καί ἀληθῶς Θεοτόκον καλεῖσθαι παρέδωκεν (ἡ Σύνοδος), ὡς κυρίως καί ἀληθῶς τόν Θεόν Λόγον σαρκί γεννήσασα».

Καί ὁ πρῶτος Κανόνας τῆς Στ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀναφέρει: « Καί τήν αὐτόν (τόν Κύριο) ἀσπόρως τεκοῦσαν ἄχραντον ἀειπάρθενον, κυρίως καί κατ' ἀλήθειαν Θεοτόκον δοξάζοντες»

Γιά τόν καλόπιστον ἄνθρωπο, θεωρῶ ἀρκετὰ ὅσα γράφτηκα ἐδῶ. Ἄλλά θά πρέπει νά ποῦμε ἀκόμα ὅτι τήν Παρθένο τήν ἀποκαλοῦσαν Θεοτόκον ἀπό πολύ παλιά. Ὁ Ὁριγένης, το 238 μ.Χ., ἀποκαλεῖ τή Μαρία Θεοτόκο. Ὁ Ἀλεξανδρείας Διονύσιος, 250 μ.Χ, γράφει πρὸς τόν Παῦλο τό Σαμωσατέα καί ὀνομάζει τήν Παρθένο Θεοτόκον Μαρία.

Πῶς δέν εἶναι λοιπόν Θεοτόκος αὐτή πού γέννησε ἀπό τά σπλάχνα τῆς Θεόν μέ σάρκα;

---

15. Η ΛΕΙΠΑΡΘΕΝΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἡ Ὁρθόδοξή μας Ἐκκλησία, πολύ σωστά καί δικαίως διδάσκει καί πιστεύει ὅτι ἡ Πανάχρονη καί Παναμώμητη Μητέρα τοῦ Θεανθρώπου καί Λυτρωτῆ τοῦ κόσμου, ἔμεινε ἀδιάφθορη κατά τή γέννηση τοῦ Χριστοῦ καί ἀειπάρθενη, ἐπειδή δέν ἔχει γίνει ποτέ γυναῖκα τοῦ Ἰωσήφ μέ τή σημμασία πού δίνουν οἱ πλανεμένοι αἰρετικοί. Ἐμεινε καί μετά τόκον παρθένος, γιατί ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς κατά τή γέννησή Του δέν ἔφθειρε τόν παρθενικό ὑμένα τῆς μητέρας Του, ἀλλά βγήκε ὅπως ὁ ἥλιος μπαίνει καί βγαίνει ἀπό τό τζάμι χωρίς νά τό φθείρει καθόλου. Καί ἄν στή φύση τούτη συμβαίνουν αὐτά, πολύ περισσότερο μπορεῖ νά συμβεῖ στό Θεάνθρωπο Ἰησοῦ πού εἶναι πάνω ἀπό τή φύση αὐτή.

Οἱ πλανεμένοι καί κατευθυνόμενοι χλιαστές θέλουν νά στηρίξουν τήν πλάνη τους στά ἀκόλουθα σημεῖα: Στίς φράσεις « παρέλαβε τή γυναῖκα αὐτοῦ» καί « οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν ἕως οὔ ἔτεκε τόν υἱόν αὐτῆς τόν πρωτότοκον...»(Ματθ. α' 20- 25).

Α'

Ἀπό τή συνέχεια τοῦ θέματος θά φανεῖ καθαρά ὅτι οἱ αἰρετικοί δέν ἔχουν τήν ἰκανότητα νά ἐρμηνεύσουν καί νά κατανοήσουν σωστά τά κείμενα τῆς Γραφῆς, ἐπειδή δέ μελετοῦν πλατιά τά κείμενα.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος ἀναφέρει τή Μαρία σάν γυναῖκα τοῦ Ἰωσήφ ἀπό τή γενεαλογική ἀφήγηση πού κάνει. Καί ἦταν ὑποχρεωμένος νά τό κάνει, γιατί δέ θά μπορούσαν νά τό καταλάβουν οἱ συμπατριῶτες του, ἐπειδή δέν μπορούσαν νά διανοηθοῦν μιὰ κόρη ξένη στό σπίτι τοῦ Ἰωσήφ χωρίς νομική κάλυψη, γι' αὐτό ἔγινε καί ὁ ἀρραβώνας. Ὁ σκοπός τοῦ Ματθαίου δέν ἦταν νά βεβαιώσει ἄν ἡ Μαρία ἦταν πραγματική γυναῖκα τοῦ Ἰωσήφ, ἀλλά ἦταν ὑποχρεωμένος νά τό κάνει, γιατί ἔτσι νομιζόταν ἀπό τόν κόσμο καί τό νόμο. Ἄλλωστε ἀποδείξαμε πρὶν ὅτι ὁ ἀρραβώνας δέν εἶχε σκοπό τό γάμο. Ὁ Ματθαῖος μόνο δύο φορές κάνει λόγο γιά γυναῖκα τοῦ Ἰωσήφ, τίς ἄλλες ἀναφέρεται ὡς «μητέρα τοῦ παιδίου». Ὁ δέ Λουκᾶς, ἐνῶ ἡ Μαρία ἦταν ἔγκυος, τήν ἀποκαλεῖ «μνηστή τοῦ Ἰωσήφ».(Λουκ. β' 5).

Πουθενά δέ φαίνεται ὅτι ὁ Ἰωσήφ εἶχε τήν Μαρία σάν γυναῖκα του, ἀλλά ἕνας καλός παρατηρητής βεβαιώνεται ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἐξυπηρετοῦσε τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ καί τίποτα παραπάνω.

Ἐξ' ἄλλου ἄν δεχθοῦμε ὅτι ὁ Ἰωσήφ εἶχεν ἐπαφή μέ τή Μαρία σίγουρα θά εἶχε καί ἄλλα παιδιά. Ἡ Σοφία ὅμως τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεός Λόγος, τούς πρόλαβε καί τούς ἀποστομώνει μιὰ καί καλά.

Στίς «Παροιμίες» τό χωρίο αὐτό, καταρρίπτει σάν χάρτινο πύργο τίς αἰρετικές δοξασίες: «Ἐστάθην υἱός τοῦ πατρός μου ἀγαπητός καί καί μονογενής ἐνώπιον τῆς Μητρός μου» (δ'3). Ἐδῶ δέ μιᾶ ὁ Σολομών, γιατί δέν ἦταν μονογενής. Ἐδῶ μιᾶ ὁ ἴδιος ὁ σαρκωθεῖς Θεός Λόγος, ὁ Χριστός, καί βεβαιώνει ὅτι εἶναι μονογενής τῆς μητέρας του. Τί παραπάνω θέλετε, αἰρετικοί;

Ἀκόμα καί ὁ Ἰεζεκιήλ βεβαιώνει τήν ἀειπαρ-θενία τῆς Θεοτόκου, ὅταν λέγει: «Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καί οὐδεὶς οὐ μή διέλθει δι' αὐτῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεός τοῦ Ἰσραήλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς καί ἔσται κεκλεισμένη». (Ἰεζ. μδ' 1-2) Ἡ πύλη τήν Παρθένο Μαρία ἐσυμβόλιζε καί κανένας μά κανένας δέ θά περάσει δι' αὐτῆς παρά μόνον ὁ Κύριος.

Ἄς μή βλασφημοῦν οἱ αἰρετικοί, γιατί γίνονται γελοῖοι. Πῶς θά μπορούσε μιά γυναίκα πού γνώρισε καί ἔζησε τό θαῦμα ἀπό μικρή, ἀλλά καί εἶδε τά σημεῖα πού ἀκολούθησαν, νά σμίξει μέ ἄνδρα;

Ἡ ἐρμηνεία τῶν λέξεων «ἕως οὗ» δέν εἶναι αὐτή πού δίνουν οἱ αἰρετικοί, γιά νά στηρίξουν τήν πλάνη τους. Δηλαδή, θέλουν νά ὑποστηρίξουν ὅτι ὁ Ἰωσήφ δέν εἶχε ἐπαφή μέ τή Μαρία, μέχρι πού γέννησε τό γιό της τόν πρωτότοκο καί μετά εἶχε. Αὐτό εἶναι μεγάλη ἄγνοια τῶν Γραφῶν ἐκ μέρους τους.

Τό «ἕως οὗ», σημαίνει ἕως τότε καί μετά ταῦτα δέν ἔγινε αὐτό πού ἀναφέρεται.

«Οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν ἕως οὗ ἔτεκεν τόν υἱόν αὐτῆς τόν πρωτότοκον»²² Τό «ἕως οὗ» στήν περιήρπτωση αὐτή δέν σημαίνει ὅτι μετά ταῦτα ἐγνώρισεν αὐτήν, ἀλλά θέλει νά πεί ὅτι μέχρι τότε καί μετά τήν πρώτη γέννηση δέν ἐγνώρισεν αὐτήν. Τό ὅτι αὐτή εἶναι ἡ σωστή ἔννοια τοῦ ἰδιοματισμοῦ αὐτοῦ, θά ἀποδειχτεῖ ἀπό τά παραδείγματα πού θά δοῦμε πιό κάτω.

α) Στή Γένεση διαβάζουμε τό ἐξῆς: «Καί ἀπέστειλε τόν κόρακα, καί ἐξελθόν οὐκ ἐπέστρεψε ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τό ὕδωρ ἐπί τῆς γῆς»²³ Δηλαδή, ἔστειλε τόν κόρακα ὁ Νῶε καί βγῆκε ἀπό τήν Κιβωτό, ἀλλά δέ ἐπέστρεψε πίσω μέχρι πού ξηράνθηκαν τά νερά. Ἐρωτοῦμε λοιπόν: ἀφοῦ δέν ἐπέστρεψε ὁ κόρακας μέχρι πού τά νερά ἐξηράνθησαν, μήπως ἐπέστρεψε μετά; Ἀσφαλῶς δέν ἐπέ-

²² Ματθ. α' 25.

²³ Γένεση. η' 7.

στρεψε γιατί βρήκε πολλά πτώματα για να τρέφεται. Βλέπομε ἐδῶ ὅτι τό **ἕως ὅτου**, μέχρι τότε, ἔχει τήν ἔννοια, ὅτι οὐδέποτε ἐπέστρεψε.

β) Στό Βιβλίό β' Βασιλ. ἡ Σαμουήλ, διαβάζομε τά ἀκόλουθα: « *Καί τῇ Μελχόλ θυγάτηρ Σαούλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν*»²⁴ Ἐρωτοῦμε τοὺς αἰρετικούς, ἀφοῦ μέχρι τήν ἡμέρα πού ἀπέθανε ἡ Μελχόλ δέν ἐγέννησε παιδί, ἐγέννησε μετά τό θάνατό της; Κατά τήν ἐρμηνεία πού δίνουν οἱ χιλιαστές, πρέπει ἡ Μελχόλ νά γέννησε μετά τό θάνατό της, γελοῖα πράγματα. Καί ἐδῶ καί παντοῦ μέσα στή Γραφή, τό **ἕως οὗ ἢ ἕως ὅτου, ἔχουν τήν ἔννοια τοῦ μέχρι τότε καί μετά ταῦτα.**

γ) Ἀκόμα ἓνα χωρίο ἀπό τά πολλά πού ὑπάρχουν στήν Κ. Διαθήκη. « *Ἴδού ἐγώ μεθ' ἡμῶν εἰμί πάσας τάς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος*»²⁵ Μήπως θέλει νά πεῖ ὁ Κύριος ὅτι θά εἶναι μέ τοὺς δικούς Του μέχρι πού θά τελειώσει ὁ κόσμος καί μετά ὄχι; Ἀσφαλῶς θά εἶναι μέχρι τότε καί μετά τή συντέλεια τοῦ κόσμου μαζί μέ τοὺς δικαίους.

²⁴ Σαμ. Στ' 23.

²⁵ Ματθ. κη' 20.

16. ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Τό
«ένός
δοθέντος
ἔπονται»,
μεγάλην

ρητό
κακοῦ
μύρια
ἔχει

ἐφαρμογή στήν περίπτωση τῶν αἰρετικῶν. Ἀπό
τή στιγμή πού πέφτει κάποιος σέ μιά αἵρεση,

προχωρεί από πλάνη σέ πλάνη μέχρι πού όλα θά ανατραποῦν. Ἔτσι ἔφτασαν ἀπό τήν πλάνη τῆς ἀειπαρθενίας τῆς Παρθένου, στόν ὄρο Χριστοτόκος ἀντί Θεοτόκος, καί προχώρησαν καί στήν ὑπόθεση γιά τούς «ἀδελφούς» τοῦ Κυρίου.

Ὅμως ὅπως ἀναιρέσαμε τίς προηγούμενες πλάνες τους, ἔτσι καί θά ἀναιρέσομε καί τήν πλάνη τους αὐτή, ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία ἐγέννησε καί ἄλλα παιδιά πού λέγονταν «ἀδελφοί τοῦ Κυρίου».

Ἡ πλάνη τους, σίγουρα, προέρχεται ἀπό τήν ἀδυναμία τους νά ἀντιληφθοῦν σωστά τά κείμενα τῆς Γραφῆς. Δέν μπόρεσαν νά καταλάβουν ὅτι ἀδελφοί στή γλώσσα τῆς Γραφῆς δέ σημαίνει κατ' ἀνάγκη νά προέρχονται ἀπό τούς ἴδιους γονεῖς, ἀλλά μπορεῖ νά εἶναι ἀνήψια, ἀκόμα καί ἀπό τό ἴδιο ἔθνος, ἢ τήν ἴδια θρησκεία. Ἄς δοῦμε τί λέει ἡ Γραφή.

α) Ὁ Ἀβραάμ ἀποκαλεῖ τόν Λώτ ἀδελφό, ἐνῶ ἦταν ἀνεψιός του. «Μή ἔστω μάχη ἀναμέσον ἐμοῦ καί σοῦ... ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοί ἐσμέν»²⁶ Ἴδού λοιπόν ἀνήψια καί λέγονται ἀδελφοί.

β) «Καί οἱ ἀδελφοί αὐτοῦ υἱοί δυνατοί δι-σχίλιοι»²⁷ Δέ νομίζω ὅτι μπορεῖ νά ἔχει κανεῖς δυό

²⁶ Γένεση. ιγ' 8.

²⁷ Χρονικῶν Α. θ' 6-13—Νεεμίας ια' 11,13,14.

χιλιάδες αδελφούς. Σίγουρα πρόκειται περί όμογενών .

γ) Στην Κ. Διαθήκη ό Ιωάννης όνομάζει τήν Θεοτόκον αδελφήν τής Μαρίας του Κλωπᾶ, ένῶ σέ καμμιά περίπτωση, ή Παράδοση δέν αναφέρει νά έχει αδελφήν ή Παρθένος Μαρία: «Είστήκεισαν δέ παρά τῷ σταυρῷ του Ἰησοῦ ή μήτηρ αυτού και ή αδελφή τής μητρός αυτού, Μαρία ή του Κλωπᾶ»²⁸ Έδῶ αναφέρει τή λέξη αδελφή αντί τής λέξης συγγενής.

δ) Στο Εὐαγγέλιο του Ματθαίου διαβάζομε ότι ό Κύριος τήν ήμέρα πού αναστήθηκε εἶπε στίς Μυροφόρες: «Υπάγετε, απαγγείλατε τοῖς αδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τήν Γαλιλαίαν...». ²⁹ και έδῶ έννοεῖ ό Κύριος τούς μαθητές Του.

Ἐξ' άλλου, ἄν εἶχε ή Μαρία και ἄλλα παιδιά δέ θά τήν παρελάμβαναν μετά τή σταύρωση του Ἰησοῦ τά παιδιά της και θά τήν παρέδιδε ό υἱός της στον Ἰωάννη;(Ἰωάν ιθ' 27). Εἶναι πλέον ήλίου φαινότερον ότι πλανῶνται οι αίρετικοί και δέν αξίζει τον κόπο νά τούς λαμβάνει κάποιος σοβαρά. Εἶναι φανερή ή αδυναμία τους νά αντιληφθοῦν τό πνεῦμα τῶν Γραφῶν, ἱ-

²⁸ Ἰωάν. ιθ' 25.

²⁹ Ματθ. κη' 10

σως ἐπειδή εἶναι κατευθυνόμενοι καί μελετοῦν αὐτά πού τούς ὑποδεικνύουν οἱ δάσκαλοί τους.

Ἐμεῖς, πιστοί στήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, ἄς τιμοῦμε καί ἐγκωμιάζουμε τήν Παρθένο καί Θεοτόκο Μαρία πού χάρις στήν ἀγνότητά της καί τή σωφροσύνη της ἔλκυσε τό Θεό Λόγο νά πάρει σάρκα ἀπό τά αἵματά της καί νά μᾶς ἐλευθερώσει ἀπό τή σκλαβιά τοῦ διαβόλου.

17. ἌΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Ἄντί ἐπιλόγου μεταφέρομεν ἐδῶ τήν τελευταία παράγραφο ἀπό τό λόγο τοῦ Ν. Καβάσιλα, στή Γέννηση τῆς Παρθένου.

«...Μιά ἀκατάπαυστη λοιπόν ὕμνωδία προσφέρεται σ' αὐτήν καί ἀπό τίς δύο κτίσεις. Μέ μιά φωνή ὅλες οἱ γλῶσσες ψάλλουν τά δικά της μεγαλεῖα καί εἶναι ἀσίγητοι ὕμνωδοί τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καί ὅλοι οἱ χοροί τῶν ἀγγέλων. Καταθέτουμε λοιπόν κι ἐμεῖς, ψάλλοντας, στήν κοινή εἰσφορά αὐτά πού μπορέσαμε, λιγότε-

ρα δυστυχῶς καί ἀπ' αὐτά πού ὀφείλαμε καί ἔπρεπε νά εἶμαστε πρόθυμοι νά προσφέρουμε.

Τόσα πολλά εἶναι αὐτά πού ὀφείλομε. Ἀλλά καί σ' ἐσένα καί στή δική σου φιλανθρωπία ἀνήκει, πολυῦμνητη, νά μή σταθμίσεις τή χάρη πού θά δώσεις σέ τίποτε δικό μας, ἀλλά στή δική σου μεγαλοπρέπεια. Κι ὅπως ἐσύ ἐξαιρέθηκες ἀπό τό κοινό γένος κι ἔγινες δῶρο στό Θεό, ἐκόσμησες ἔπειτα ὅλους τούς ὑπόλοιπους ἀνθρώπους, ἔτσι καί σέ μᾶς, ἀντί γι' αὐτούς ἐδῶ τούς λόγους πού σοῦ προσφέρουμε, ἀγίασε τό θησαυροφυλάκιο τῶν λόγων, τήν καρδιά μας, κι ἀνάδειξε τή χώρα τῆς ψυχῆς ἄγωνα γιά κάθε κακό μέ τή χάρη καί φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, στόν ὁποῖον ἀρμόζει κάθε δόξα, τιμή καί προσκύνηση μαζί μέ τόν ἀναρχό του Πατέρα καί τό πανάγιο καί ἀγαθό καί ζωοποιό Πνεῦμα, τώρα καί πάντοτε καί στούς αἰῶνες. Ἀμήν.»

18. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Κ. Καλλινίκου, Πρωτ. «ΘΕΟΤΟΚΙΑΣ», Β. Έκδοση Αθήναι 1958.
2. Νικολάου Καβάσιλα, « Ἡ ΘΕΟΜΗΤΩΡ», Έκδοση, Πανελ. ιερ. Ίδρύμ. Εὐαγγελιστρίας, Τήνου, 1968.
3. Θεοκλ. Διονυσιάτου, Μοναχοῦ, « Ἡ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ», Θεσσαλονίκη, 1998.
4. Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ, «ΕΚΔ. ΑΚΡΙΒΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ», Ε.Π.Ε. Ιωαν. Δαμασκηνοῦ.
5. Μηναία τῆς Ἐκκλησίας.

-
6. «Πρωτοευαγγέλιο Ἰακώβου», (ἀπό τὰ Ἀπόκρυφα)